

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

juni 2011 | jaargang 15 | #6

De maestro van Beersel

Stromae alias Paul Van Haver

**Groep niet-Belgen
in de Rand groeit**

**Dorpskernvernieuwing
verdeelt Asse**

Kritiek op plannen ruimtelijke ordening

+ AGENDA

**‘Herinnering is cruciaal,
maar altijd
onbetrouwbaar’**

Josse De Pauw herneemt *Weg*

i

Tandarts Anne Mortier uit Strombeek-Bever werd vorige maand door notaris Hugo Meersman aangeduid om *deketting* voort te zetten.

Groene rand beschermen

Anne Mortier verzorgt haar patiënten sinds 1977 in haar tandartsenpraktijk aan de Singel in Strombeek-Bever. 'Ik kom uit het Gentse en ben na mijn studies in de Rand aangespoeld. Vooral Brussel trok mij aan. De cinema, theater, opera, ..., er is echt veel te zien. Nadien heb ik de Rand leren kennen. Ook hier heb je een enorm cultuur-aanbod waaruit ik geregeld iets meepik.'

Verschillen

'Er zijn toch wel wat verschillen in de Vlaamse Rand. Ik heb jarenlang aan de Sint-Annalaan in Strombeek-Bever gewoond, maar ben in 1999 verhuisd naar de Vilvoordsesteenweg in Meise. Hier is het groener en minder dicht bebouwd dan in Strombeek. Daar kan echt niets meer bij. De open ruimte moet op één of andere manier beschermd worden, want er komen steeds meer verkavelingen bij, ook hier in Eversem, op een paar kilometer van mijn woning. Gelukkig heb ik een zalige tuin. Ik fiets ook graag en laveer van de ene naar de andere fietsroute. De fietsroutes zijn de laatste jaren enorm uitgebreid en dat vind ik positief. Ik start mijn fietstocht altijd op de Eddy Merckxroute en zie dan verder waar het naartoe gaat, afhankelijk of de benen meewillen. Tijdens een fietstocht is het altijd verrassend om te zien hoeveel groen je hier nog ziet. Op een paar kilometer van de grootstad fiets je tussen de koeien.'

Puntjes op de i

'Brussel trok me vroeger meer aan. Vandaag ga ik liever shoppen in Antwerpen dan in Brussel. Het is er gezelliger en klantvriendelijker. Dat heeft ook een beetje met taal te maken. In het Nederlands aangesproken worden in Brussel is niet evident. Rond de Dansaertstraat en de Louisalaan kan je nog wel in het Nederlands bediend worden,

maar ik merk de laatste dertig jaar eigenlijk geen verbetering. Het gebruik van het Nederlands in Brussel blijft zowat status quo. In mijn tandartsenpraktijk zie ik het aantal Franstalige patiënten toenemen. Ik heb daar geen probleem mee, want ik babbel met al mijn klanten. Ik zet wel de puntjes op de i, en dat zorgt soms voor hilariteit. Zo wilde onlangs iemand met de naam *Jajé* een afspraak. Ik vroeg om de naam te spellen en uiteindelijk bleek het om De Jager te gaan. Of de familie De Leeuw, die hun afspraak maken op naam van Deleu. Een beetje vreemd allemaal, maar uiteindelijk komt alles toch op zijn pootjes terecht.'

Regeltjes

'In Vlaanderen, België en Europa lijden we de laatste jaren aan overreglementering. Voor tandartsen is het inmiddels ingewikkeld geworden om de wetgeving voor elke behandeling te kunnen volgen. Soms ben ik blij dat mijn loopbaan al op de sporen staat, want moest ik er nu met al die regels aan beginnen, het zou niet eenvoudig zijn. In de Rand zou ik graag meer aandacht voor mobiliteit zien. We staan op elk uur van de dag in de file en als er aanpassingswerkzaamheden gebeuren, dan is dat niet altijd ten goede. De Vilvoordsesteenweg in Meise bijvoorbeeld is heraangelegd zonder parking, maar wel met een breed fietspad. Dat kan je toch niet snappen?'

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i

In onze rubriek *deketting* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

AGENDA BINNENIN

13

De Koeheide

staat in de galerij der kroonjuwelen

22

23

24

26

04 Kritiek op plannen ruimtelijke ordening

Na jaren voorbereiding en discussies legde de Vlaamse Regering voorlopig vast hoe de ruimtelijke ordening in bepaalde delen van de Vlaamse Rand eruit zal zien. Diverse gemeenten en de provincie Vlaams-Brabant formuleerden daar stevige kritiek op.

FR

12 Slechte woningen aanpakken

Het Pajottenland is geëvolueerd van een achtergestelde naar een welvarende streek. Deze evolutie verbergt echter de bestaande plattelandsarmoede en de penibele woonsituatie van een deel van de bevolking.

28 Dorpskernvernieuwing verdeelt Asse

De gemeente Asse laat de Hopmarkt heraanleggen. Op de parkeerplaats zouden winkels, appartementen, een ondergrondse garage en een plein komen. Maar veel Assenaren zijn tegen.

EN

- 02 ■ deketting
- 06 ■ vanassetotzaventem
- 09 ■ mijngedacht
- 24 ■ opstap
- 25 ■ huizentuinen
- 26 ■ natuurlijk
- 29 ■ kwestie van smaak
- 30 ■ beeldverhaal
- 32 ■ gemengde gevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve | **Druk** Roullarta, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan De Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uir in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Moeilijke evenw

Kritiek op plannen

Na jaren voorbereiding en discussies legde de Vlaamse Regering op 17 december vorig jaar voorlopig vast hoe de ruimtelijke ordening in bepaalde delen van de Vlaamse Rand eruit zal zien. Tot 14 april konden bezwaren gemaakt worden en dat blijken er nogal wat te zijn.

TEKST Luc Vanheerentals FOTO Filip Claessens

Het Gewestelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan (GRUP) voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) bakt de regio tot op perceelsniveau af en vormt, net als het gewestplan, het kader voor het verlenen van vergunningen. In vergelijking met eerdere plannen blijkt de Vlaamse Regering in dit GRUP meer belang te hechten aan het behoud van de open ruimte in de Vlaamse Rand en wordt meer geopteerd voor de sanering van oude sites en intensiever gebruik van bestaande bedrijventerreinen en woonkernen. Tot 14 april liep in de betrokken gemeenten een openbaar onderzoek waarbij opmerkingen, bezwaren of adviezen konden worden geformuleerd. Diverse gemeenten en de provincie Vlaams-Brabant formuleerden hier en daar stevige kritiek op de bestaande plannen. Verwacht wordt dat alles afgerond wordt tegen eind 2011.

Het plan verandert

In het oorspronkelijk ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) uit 1996 was sprake van drie grootstedelijke gebieden: Antwerpen, Gent en Brussel. Uitgangspunt was de open ruimte in Vlaanderen zo veel mogelijk te behouden en nieuwe woningen, kantoren en bedrijven vooral te concentreren in en rond de steden. Tegen het oorspronkelijke plan voor de afbakening van een grootstedelijk gebied rond Brussel stak een storm van protest op (meer dan 3.500 bezwaarschriften) omdat het haaks leek te staan op het Groene Gordelbeleid dat de Vlaamse overheid daar al veertig jaar voert. In het uiteindelijke RSV verloor het gebied haar grootstedelijk karakter en werd het Vlaams Stedelijk Gebied genoemd. Linkebeek en Sint-Genesius-Rode werden uit de lijst van de betrokken gemeenten geschrapt. Er werd

beslist dat deze regio een eigen ontwikkelingsperspectief moest krijgen. Anders dan in de andere twaalf stedelijke gebieden in Vlaanderen zou hier geen zwaar verstedelijkingsbeleid gevoerd worden. De naam werd opnieuw veranderd in Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel. De doelstellingen uit het RSV op vlak van bijkomende woningen en bedrijfsterreinen waren niet langer prioritair. De overheid wou in dit gebied voortaan vooral inzetten op het behoud van de open ruimte. Toekomstige ontwikkelingen konden nog enkel waar ze de open ruimte niet zouden aantasten. Het gebied werd opgedeeld in Zaventem en omgeving (delen van Zaventem, Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Kraainem, Wezembeek-Opem en Tervuren), de zuidelijke kanaalzone (delen van Beersel, Drogenbos en Sint-Pieters-Leeuw) en de omgeving van Zellik en Groot-Bijgaarden (delen van Asse, Dilbeek en Wemmel). De luchthaven van Zaventem, Brucargo, de militaire luchthaven en het gehucht Diegem-Lo vallen buiten het VSGB-gebied. Zij vallen onder het START-project (de ontwikkeling van de luchthavenomgeving).

Er werden een heleboel woonuitbreidingsgebieden en woongebieden geschrapt omdat ze deel uitmaken van de open ruimte (o.m. in Dilbeek, Zellik en Machelen), ofwel onleefbaar zijn door het vliegtuiglawaai (Diegem). Er blijven nieuwe woonzones gepland in Lot, aan het kanaal Brussel-Charleroi, Negenmanneke, Zellik, Groot-Bijgaarden, Wemmel, Strombeek, Sterrebeek en Tervuren. Dat zou op termijn duizenden nieuwe woningen moeten opleveren. Omdat dit GRUP vooral uitgaat van de herstructurering en sanering van bestaande terreinen is er slechts een beperkte uitbreiding van bedrijventzones mogelijk in Lot (Laekbeek), Zellik (Researchpark) en Groot-Bijgaarden (Maalbeek). Het Mediapark in Vilvoorde en de Lozenberg in Sint-Stevens-Woluwe kunnen wat groeien. Parking C aan de Heizel wordt een gebied voor gemengde activiteiten met maximum 50.000 m² kantoren en even veel recreatie. Grootchalige kleinhandel kan er niet. In de Machelse kanaalzone mogen projectontwikkelaars zoals Uplace tot 62.000 m² kleinhandel, 55.000 m² recreatieactiviteiten en 43.000 m² KMO's realiseren.

ruimtelijke ordening

lichtsoefening

Nieuwe ontwikkelingen op het vlak van mobiliteit situeren zich vooral rond openbaarvervoersknooppunten. Het openbaar vervoersnetwerk wordt verbeterd met een reeks flankerende maatregelen, bijvoorbeeld het doortrekken van tram 4 van Stalle naar het station van Ruisbroek. Het fietsroutenetwerk wordt verder uitgebouwd, bijvoorbeeld langs de spoorweg Brussel-Dendermonde. Daarnaast zijn nieuwe ontsluitingswegen gepland voor bedrijventerreinen, waarmee men bijvoorbeeld in de zuidelijke kanaalzone het zwaar verkeer wil weghalen van de Bergensesteenweg. Over de mobiliteit is er echter dringend overleg met Brussel nodig. Volgens de samenstellers zijn het immers vooral de geplande grootschalige stedenbouwkundige ontwikkelingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die de verkeersproblemen op de grote ring sterk zullen doen toenemen. Daarnaast bewaart het GRUP belangrijke gebieden van open ruimte. Zo blijft bijvoorbeeld de Sint-Pietershelling in Sint-Pieters-Leeuw landbouwgebied en wordt het geen bedrijventerrein. Grote delen van de valleien van de Maalbeek, de Molenbeek en de Landbeek worden natuurgebied en een groot stuk van de Zennevallei wordt opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk.

Bezwaren

De provincie Vlaams-Brabant stelt in haar bezwaarschrift vooral ontgoocheld te zijn in de geringe ambitie op vlak van wonen en werken. Zo wordt veel te weinig bijkomende hectaren bedrijfsterrainen gepland. Bij een aantal van de voorgestelde zones gelden bovendien nog beperkingen. De provincie wijst er ook op dat sanering en hergebruik van bestaande bedrijvenszones enkel mogelijk is mits een zware financiële inspanning van de overheid en vraagt hiervoor extra middelen vrij te maken. Ook om de verkeersknoop in deze regio te ontwarren, zullen er de nodige financiële middelen moeten komen.

De gemeente Machelen is vooral ontevreden omdat diverse bestaande woonzones niet meer bebouwbaar zullen zijn en woonuitbreidingsgebieden geschrapt worden. Het gaat onder meer over de woonzones langs de Woluwelaan en Zaventemsesteenweg die

aansluiten bij de kern van Diegem. Ook de gemeente Zaventem is tegen het schrappen van enkele woonzones. Opvallend is dat het bestuur de mogelijkheid om op haar grondgebied windturbines te bouwen formeel afwijst onder meer omwille van de leefbaarheid en de luchtvaart. Vilvoorde kant zich tegen het Uplace-project. Vilvoorde vreest dat Uplace een klassiek shoppingcentrum wil bouwen, dat een regelrechte bedreiging betekent voor de handelskern van de eigen stad. De inplanting heeft bijzonder negatieve effecten voor de mobiliteit in en rond Vilvoorde en het stadsbestuur heeft weinig vertrouwen in de effectieve realisatie van de beloofde flankerende maatregelen.

In de zuidelijke kanaalzone is Beersel misnoegd over de plannen om een ringweg rond de dorpskern van Lot aan te leggen, zodat de bedrijvenszones beter bereikbaar zouden zijn. Beersel deelt het standpunt dat de dorpskern gevrijwaard moet worden van het drukke verkeer en pleit voor een alternatief met een gedeeltelijke ondertunneling. Beersel vraagt ook een specifiek beleid voor de gebieden in Lot en de omgeving van het kanaal Brussel-Charleroi die in november vorig jaar zwaar overstroonden. Sint-Pieters-Leeuw juicht de nieuwe omleiding rond Lot en de andere verkeersmaatregelen dan weer toe als oplossing voor het mobiliteitsprobleem op de Bergensesteenweg. Sint-Pieters-Leeuw staat achter het doortrekken van tramlijn 4 naar het station van Ruis-

broek, maar heeft vragen bij de realisatie ter hoogte van het op- en afrittencomplex van de Brusselse ring en de Zenne. De gemeente is ook niet tevreden met het feit dat het VGSB aan de Bergensesteenweg in Negenmanneke minder ruimte plant voor een zone voor grootschalige detailhandel dan het eigen gemeentelijke RUP in opmaak.

Anders dan enkele andere gemeentebesturen staat Asse huiverachtig ten aanzien van de plannen die het Vlaams Gewest koestert om in deelgemeente Zellik een aantal woonuitbreidingsgebieden om te zetten in woongebieden. In haar bezwaarschrift stelt Asse dat hiervoor te weinig tijd wordt uitgetrokken. Als men te snel wil gaan, vreest de gemeente voor problemen zoals 'een ontworpen ruimtelijke ordening waardoor er een onvoldoende integratie mogelijk is' en het afremmen van het realiseren van inbreidings- en nieuwbouwprojecten in de reeds bebouwde omgeving. Dilbeek vraagt meer mogelijkheden voor vestiging van bedrijven. Zo wil men bijvoorbeeld in het gebied van de Maalbeek mogelijkheden behouden voor de herlocalisatie van zonevreemde bedrijven. Daarnaast vraagt men ook beeldbepalende agrarische gebieden zoals het gebied tussen de kern van Groot-Bijgaarden en Dilbeek te bestemmen als 'bouwvrij agrarisch' in plaats van louter 'agrarisch'.

Met dank aan het Documentatiecentrum van de Vlaamse Rand.

FR Difficile exercice d'équilibre

Après des années de préparation et de discussions, le Gouvernement flamand a arrêté de manière provisoire, en date du 17 décembre 2010, la configuration de l'aménagement du territoire dans certaines parties du Vlaamse Rand. Les réclamations pouvaient être introduites jusqu'au 14 avril et il semble y en avoir un nombre considérable. L'ensemble de la procédure devrait être clôturée fin 2011. Le Vlaams Strategisch Gebied autour de Bruxelles a exécuté les objectifs du Ruimtelijk Structuurplan initial. Des habitations et des

terrains industriels complémentaires ne sont plus une priorité. Les pouvoirs publics voulaient dorénavant se consacrer davantage à la sauvegarde des espaces ouverts. De futurs développements ne seraient autorisés que s'ils ne compromettent pas les espaces ouverts. La zone a été répartie comme suit: Zaventem et environs, la zone sud du canal et les environs de Zellik et Groot-Bijgaarden. Les communes et la province ont émis le plus grand nombre d'objections précisément sur les aspects touchant à l'habitat et au travail.

Nieuwe plantenkassen

MEISE De plantentuin in Meise heeft er een attractie bij. Onlangs is er de nieuwe moesson- en savannekas geopend. 'In de moesson- en savannekas kan je planten bewonderen die afwisselend een nat en een droog seizoen doormaken; typisch voor moesson- en savannegebieden', vertelt Gert Ausloos van de plantentuin. 'Het is fascinerend om te zien hoe die planten aangepast zijn aan de omstandigheden. De ene helft van het jaar groeien ze als gek, het andere deel

lijken ze wel te slapen en overleven ze met een minimum aan water. Heel wat planten komen uit Afrika, waar je de grootste savannes vindt. Zo kan je een Baobab van 100 jaar uit Congo bewonderen of goudgerande vrouwentongen, de oermoeders van alle sanseveria's. In de moesson- en savannekas huizen ook veel acacia's die Arabische gom leveren. Dat is de stof die gebruikt wordt om enveloppen of postzegels te doen kleven.' ■ TD

Bokes met muziek

GROOT-BIJGAARDEN De Zomer van Dilbeek wordt dit jaar opnieuw op gang getrokken met Boke Bijgaarden. Voor de tweede editie grijpen de organisatoren terug naar het beproefde recept. 'We starten op 5 juli met de Kottekoerfilm *The Secret of Kells*. Het scherm staat opgesteld in het kasteelpark van Groot-Bijgaarden, waar ook de rest van het festival zal plaatsvinden', zegt Reindert De Schrijver van Boke Bijgaarden. 'Op 6 juli steekt Boke Bijgaarden dan echt van wal. Woensdag, donderdag en vrijdag kan iedereen tijdens de middag met een boterham in de hand, genieten van een gratis optreden. Woensdag en donderdag kan je na het

Grute Plattoo is groot dorpsfeest

TERVUREN Met de ludieke tweejaarlijkse wielervedstrijd *De Grute Plattoo* krijgt de Tervurense deelgemeente Vossem op zaterdag 27 augustus een groot dorpsfeest. Tientallen BV's staan er vanaf 14 uur met hun teams aan de start om een paar uurtjes plezier te beleven. 'Iedereen mag meedoen. We trachten de sfeer na te bootsen van een Franse stad waar een van de etappes van de Tour de France arriveert. We doen dat met motards, volgwagens, helikopters, tv-opnames, versierde huizen en tuinen en nog veel meer. De zondag daarop breien we daar met een echte wielervedstrijd een vervolg aan. De opbrengst van het hele feest gaat naar het goede doel. Tot op heden waren dat het kinderkankerfonds van het UZ Gasthuisberg uit Leuven, het kinderkankerfonds van het UZ Brussel en de Make-a-wish-foundation. Vanaf dit jaar hebben we daar de Eglantier aan toegevoegd', zegt voorzitter Rob Vanoudenhoven van De Grute Plattoo vzw. ■ WF

concert blijven hangen om jong en guitig muzikaal talent te ontdekken op het vrij podium. Woensdagavond is er comedy, donderdag een afterwork drink. Hongerige magen zullen er deze editie niet zijn. Naast gezonde broodjes bieden we dit jaar ook smakelijke wokgerechten aan. Als dessert zijn er gratis bokes met fairtrade choco!' ■ TD

i Boke Bijgaarden vindt plaats van 6 tot en met 8 juli van 12 tot 14 uur in het Kasteelpark van Groot-Bijgaarden, I. Van Beverenstraat, Groot-Bijgaarden. Meer info op www.bokebijgaarden.be

demaand ►

Het woonzorgcentrum van het OCMW van **Overijse**, dat over enkele maanden naar een nieuwbouw verhuist, kampt met een nijpend personeelstekort. ► Het Agentschap Wegen en Verkeer bouwt op de E411 richting Namen ter hoogte van de woonwijk Ten Trappen in **Hoeilaart** een geluidsscherm over een lengte van 780

meter. De werkzaamheden duren tot eind juli 2011 en kosten zo'n miljoen euro. ► Welgeteld 0,96 procent van de **Kraainemse** privéwoningen heeft zonnepanelen op het dak. Procentueel gezien doen alleen Antwerpen, Drogenbos en Schilde het nog slechter. ► **Vilvoorde** heeft een nieuwe website die gebruiksvriendelijker

is en meer mogelijkheden biedt. ► **Vilvoorde** heeft een bezwaarschrift ingediend tegen het grote shoppingcomplex Uplace in **Machelen**. Het stadsbestuur vreest dat het complex de Vilvoordse handelskern zal verdringen. ► Het centrum van **Zellik** krijgt binnen enkele jaren dertig sociale bejaardenflats. ► Er werden meer

De smaken en geuren van de Lambiek

ALSEMBERG In de Beerselse deelgemeente Alseberg heeft het nieuwe bezoekerscentrum De Lambiek de deuren geopend. Het centrum is ondergebracht in de voormalige Colruytvestiging en is een initiatief van de gemeente, Toerisme Vlaanderen, Toerisme Vlaams-Brabant en de Hoge Raad voor Ambachtelijke Lambiekbieren (HORAL). Als bezoeker word je er ondergedompeld in de smaken, de geuren en de textuur van het Lambiekbier. Het bezoekerscentrum moet ook het verzamelpunt worden van waaruit je de verschillende Lambiekbrouwerijen in het Pajottenland en de Zennevallei kunt ontdekken. In het bezoekerscentrum vind je ook een toerismekantoor. ■ TD

i Het bezoekerscentrum De Lambiek is open van woensdag tot en met zondag van 10.30 tot 16.30 uur, Gemeenveldstraat 1, Alseberg. Meer info op www.beersel.be

Als een vis in een stroom

TERVUREN Kinderen van 10 tot 12 jaar, die op zoek zijn naar een originele vakantiestage, kunnen zich in juli of augustus een week laten meevoeren op de Congostroom in het Afrika-museum. 'We nemen een duik in de verhalen van het water, we graven naar schatten uit het verleden en we worden ondergedompeld in de verschillende culturen langs de oevers', vertelt Leila Boukhalfa van het Afrikamuseum. 'Er staan een pak leuke activiteiten op het programma zoals koken, een bezoek aan de wetenschappers, zelf archeoloog spelen, boten knutselen en nog veel meer.' ■ TD

i De vakantiestages *Als een vis in een stroom* vinden plaats van 5 tot 8 juli en van 23 tot 26 augustus, telkens van dinsdag tot vrijdag van 9.30 tot 16.30 uur en kosten 90 euro. Reserveren is verplicht, want het aantal deelnemers is beperkt. Meer info vind je op www.africamuseum.be

dan 6.600 handtekeningen verzameld tegen de uitbreiding van de ring aan het Laarbeekbos. ► De Alsebergsesteenweg in **Beersel**, die sinds november 2009 onderbroken was, is met een buurtdrink opnieuw geopend tot grote opluchting van de omwonenden die al die tijd kreunden onder het stof en de modder van de werken. ►

Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant wil net als de collega's over de taalgrens het aantal rijstroken op de Waterloosesteenweg (N5) vanaf de Zoniënwoodlaan richting Waterloo halveren van vier naar twee. ► Het gemeentehuis van **Sint-Genesius-Rode** wordt gerenoveerd. Kostprijs: 650.000 euro. ► In dezelfde faciliteitengemeente

is het nog altijd onduidelijk wanneer de herstellingswerken aan het zwembad Wauterbos zullen starten en wanneer het zwembad opnieuw geopend zal worden. ► De Nederlandstalige gemeenteschool De Letterbijter in **Wezembeek-Oppem** zou dan toch overgenomen worden door het gemeenschapsonderwijs. Bedoe-

ling is dat de school op een nieuwe locatie start op 1 september. Het schepencollege vindt echter dat de school niet moet worden overgenomen en besliste om ook nog minstens voor één jaar door te gaan met een Nederlandstalige basisschool. ► Het Agentschap Wegen en Verkeer start van 20 juni tot en met 7 september 2011

Weg van klassiek

PAJOTTENLAND Van 26 tot en met 28 augustus vindt in het Pajottenland *Weg van Klassiek!* plaats, een nieuw festival met klassieke muziek. 'Weg van Klassiek! neemt je mee naar een aantal paradijselijke plekjes in het Pajottenland voor verrassende concerten op intieme locaties', legt organisator Peter François uit. 'Het glooiende landschap van Bruegel is een melodie op zich. Je wandelt van de ene magische plek naar de andere en gidsen vertellen je over de streek en het landschap. De klassieke muziek wordt gebracht door binnen- en buitenlandse topmusici. Het wordt dus een feest voor alle zintuigen.' Op het lijstje met locaties staan onder meer de Villa Hellebosch in Vollezele, Kasteel Saffelberg in Gooik, het Kasteel van Eizeringen en De Melkerij in Gaasbeek. ■ **TD**

i Meer informatie over het festival *Weg van Klassiek!* vind je op www.wegvanklassiek.be. Het festival vindt plaats van 26 tot en met 28 augustus op verschillende locaties in het Pajottenland.

Olifanten verhuizen

TERVUREN De houten olifanten, die sinds 2007 aan het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren prijken, zijn verhuisd naar het dierenpark Planckendaal bij Mechelen. De werken van de Afrikaanse kunstenaar Andries Botha werden uitgeleend door de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen, de beheerder van de Zoo in Antwerpen en Planckendaal. De dieren zijn voortaan te zien langs de Leuvensesteenweg in Muizen, waar ze de trekpleister moeten worden voor het grote olifantenpark dat in de zomer van volgend jaar in Planckendaal de deuren opent. Omdat de houten olifanten intussen zo'n vertrouwd beeld waren geworden in Tervuren overweegt de burgemeester om er een te adopteren. ■ **TD**

WIN het boek door een mail te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 van weg!

De pioniersjaren

ZAVENTEM Bij uitgeverij Lido is een fotoboek verschenen over de glorie-dagen van de ter ziele gegane luchtvaartmaatschappij Sabena. Lido verzamelde honderden foto's uit de persoonlijke archieven van piloten en stewardessen van de *Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne*. De begeleidende tekst is van auteur Annelies Verbeke. Sabena werd opgericht in 1923. Wat weinigen weten, is dat in de beginjaren van de Belgische luchtvaart alleen de allerrijksten zich een zitje konden veroorloven. Heel wat groten der aarde stapten aan boord van een Sabenatoestel: onder andere Mohammed Ali, The Rolling Stones en Sophia Loren. Sabena was ook dé luchtvaartmaatschappij met bestemming Centraal-Afrika. De koloniale periode is in het boek dan ook rijkelijk geïllustreerd. ■ **TD**

i Sabena, de pioniersjaren. Met een tekst van Annelies Verbeke. Uitgeverij Lido, 320 blz., 49,90 euro.

met ingrijpende maar noodzakelijke werken aan het viaduct van **Vilvoorde**. - Begin volgend jaar start de stad **Halle** met de bouw van een nieuw jeugdcentrum op de site van de oude brandweerkazerne. Het jongeren centrum, dat met de uitbreiding van cultuurcentrum 't Vondel in één project werd gegoten, kost 4,5 miljoen

euro. ► Het schepencollege in **Vilvoorde** lijkt stilaan onwerkbaar te worden. Schepen Annelies Simoens (NCD en ex-CD&V) diende een klacht in tegen burgemeester Marc Van Asch (CD&V) wegens vermeende belangenvermenging. ► De brandweer van **Halle** is verhuisd naar een nagelnieuwe moderne brandweerkazerne vlak-

bij het kanaal, vanwaar ook een grotere regio bediend zal worden. ► Het nieuwe skatepark aan het sportcomplex Dooren in **Merchtem** zal enkel toegankelijk zijn met een speciale badge die jongeren op het gemeentehuis kunnen krijgen. ► Tegen oktober dit jaar moeten de werkzaamheden voor de heraanleg van de fietspaden

Veiliger fietsen

BEERSEL De Fietsersbond ijvert voor een veilige, comfortabele fietsinfrastructuur en voor fietsvriendelijke gemeenten. De Vlaams-Brabantse Fietsersbond is sinds kort een telg rijker want ook in Beersel is een afdeling opgericht. Initiatiefnemer Kris De Greef vindt het hoog tijd dat er iets gebeurt aan de fietspaden in Beersel. 'Heel wat fietspaden dateren uit de jaren zeventig en moeten dringend opgeknapt worden. Er is ook bijna overal in de gemeente een probleem als je moet oversteken. Ik maak momenteel een inventaris op van alle slechte fietspaden in Beersel. Er is nog heel wat werk aan de winkel. We hopen samen met het gemeentebestuur aan oplossingen te kunnen werken', zegt Kris De Greef. ■ **TD**

i Meer info over de Fietsersbond vind je op www.fietsersbond.be

langs de Bergensesteenweg in **Sint-Pieters-Leeuw**, tussen de Europalaan en het warenhuis Makro, zijn afgerond. ► Kabeloperator Numericable, onder andere actief in **Wemmel** en **Drogenbos**, heeft van de Regulator voor de Media een boete gekregen omdat het de Nederlandse openbare zenders uit het analoge aanbod schrapt. ■ **JH**

i Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*

Minderheid

Met prachtig zomerweer is het voor stadsbewoners bijzonder fijn toeven in de Rand. Het probleem is dat ze dat dan ook massaal doen. Bumper aan bumper schuifelt men langs holle wegen en bestormt men de toeristische trekpleisters van de streek: de tuinbouwcentra, de badkamertoonzalen, de 4x4-verkopers. Bij die uitstapjes gaat het er tegenwoordig bijzonder hoffelijk aan toe, heb ik gemerkt. Elk zweempje van politieke en taalgerelateerde twist wordt behoedzaam vermeden. Het is alsof de meerderheid van de bezoekers wil zeggen: 'Hé, wij respecteren jullie wél hoor. En wij zijn het eens met Philippe Van Parijs als hij zegt dat wie naar Vlaanderen trekt, Nederlands moet spreken'. Boterhammen met platte kaas en andere inheemse specialiteiten worden zorgvuldig in de taal van de streek besteld en vrolijk zegt men goedendag tegen de parkeerwachter, die weliswaar uit Moldava komt, maar die dankzij de inburgeringscursussen van de Vlaamse overheid óók vrolijk goedendag kan zeggen.

Het leven kan mooi zijn, als de zon schijnt. Of raak ik verblind? Als ik deze idyllische taferelen van universele menslievendheid durf te beschrijven in het bijzijn van sommige van mijn cynische vrienden oogst ik steevast hoongelach. 'Hohoho. Volckaerts meent het hier te kennen, hoor. Een Mecheelaar, nota bene! Mijn waarde vriend, ik zeg u: ge kent er niets van. Niemand, die niet in de Rand leeft, woont of van hier afkomstig is, weet wat wij hier elke dag meemaken. Ge zijt al even erg als die mensenrechtenpipos uit Straatsburg en hun constant gezwaai met minderhedenrechten.'

Kijk, hiermee treft men toch een gevoelige snaar. Niet het feit dat ik uit Mechelen afkomstig ben, dat klopt – ik ben er geboren – dat zijn dingen die gebeuren. Neen, het gaat over die minderheden. Ik begrijp niet goed

waarom Vlaanderen zo bang is van minderhedenrechten. De minister-president himself heeft gezegd dat er, buiten de Duitstalige gemeenschap, geen nationale minderheden bestaan in België, en wat niet bestaat, moet ook niet beschermd worden. Maar zo simpel is het natuurlijk niet! Men kan het niet zo maar overlaten aan de meerderheid om te beslissen of er al dan niet een minderheid bestaat. Daarvoor hebben we precies internationale organen als de Raad van Europa. En zo lang die laatste zich bezighoudt met exotische minderheden in Transnistrië of Karatsjaj-Tsjerkessië, is er geen vuiltje aan de lucht. Maar o wee als ze zich over de Rand buigen, dan heet het daar plots: 'Die mensen zijn niet van hier, ze begrijpen de situatie niet, dat is hier anders' en worden de rapporten en aanbevelingen verticaal geklasseerd.

En dit, terwijl er natuurlijk minderheden zijn in Vlaanderen. Zo is er een minderheid signaleerd die nog steeds niet door heeft dat het woordje 'stad' niet vrouwelijk, maar onzijdig is: 'Waar ga je naartoe?' 'Naar het stad'. Er is de uitstervende minderheid die nog geen kookprogramma met Peter Goossens heeft gezien. Er zijn goede en slechte Vlamingen, beiden in de minderheid. Er is die minderheid die hardnekkig de verkeersregels respecteert, zelfs de zones-30, en ja, er is die minderheid die in Vlaanderen woont en Frans spreekt. Is dat erg? Ik vind van niet. Ik vind dat onze regio volwassen en sterk genoeg is om daar gezond mee om te kunnen springen, en dat het allemaal wel losloopt. Maar ja, ik kom uit Mechelen, ik ben tenslotte ook maar een minderheid.

TEKST Dirk Volckaerts ■ FOTO Filip Claessens

i Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

Stromae alias Paul Van Haever

De maestro van

Stromae werd bekend als de Brusselse ket die de wereld aan het dansen zette met zijn clubhit *Alors on dance*. De basis van zijn succes legde hij in Beersel, waar hij keihard werkte om het te maken.

TEKST Michaël Bellon

We spreken Stromae op een zondag, want dat is het enige moment waarop hij beschikbaar is. Dat wil zeggen: het enige moment dat hij niet in het buitenland aan de slag is, maar op de platenfirma in Brussel om zijn agenda te bespreken. Een werkweek van Stromae ziet er tegenwoordig goed gevuld uit. Hij is net terug van Orléans, om 's avonds te kunnen optreden op Humo's Pop Poll. 's Anderendaags vertrekt hij naar Parijs om met een orkest te repeteren voor de Franse awardshow *Les Victoires de la Musique* en om wat promo te doen voor zijn album *Cheese*. Op de dag van *Les Victoires de la Musique* heeft Stromae ook nog een volledige liveshow in de club Bataclan in Parijs, donderdag volgt een showcase voor Belgacom, vrijdag één in de AB in Brussel, zaterdag en zondag in Luxemburg en Genève.

Hou je het nog een beetje vol?

'Ja, het bevalt me omdat we nu echt aan de Europese tournee met de volwaardige liveoptredens zijn begonnen. Af en toe zitten daar ook nog uitstapjes naar Canada of La Réunion

bij. Het gaat goed en ik heb me voorgenomen om plezier te hebben op de scène. Ik denk dat we een goede show hebben. De muzikanten spelen live, er zijn projecties, ik zing en probeer wat te lachen met het publiek.

Je vreesde even een one-hit-wonder te worden, maar ondertussen worden singles als *Te quiero* en *Je cours* ook veel gedraaid.

'In België is het inderdaad gelukt om aandacht te krijgen voor mijn volledige project en niet alleen voor *Alors on dance*. Dat proberen we nu ook in andere landen te verwezenlijken. Wat dat betreft voelen we ons met de hele ploeg al veel zekerder van onze zaak.'

Hoe lang ben jij eigenlijk al met muziek bezig?

'Sinds mijn zestiende. Op *Cheese* staan trouwens nummers waar ik vier jaar geleden al mee bezig was. *Je cours* is bijvoorbeeld een nummer dat op de filmschool (Inraci in Vorst) is ontstaan. Dat was in het kader van een opdracht. We moesten een kleine reportage of een fictiefilmpje maken. Ik maakte een filmpje van een jongeman die op weg naar school

de metro mist, het hele stuk loopt maar toch te laat komt en door de leraar op de korrel wordt genomen. Bij het nummertje dat ik voor het filmpje maakte, heb ik later nog een tweede en derde couplet bij geschreven.

De clip van *Alors on dance* is wereldwijd al tientallen miljoenen keren bekeken op YouTube. Niet slecht voor een Brussels ketje uit Laken. Hoe zag jouw jeugd er uit?

'Toen ik klein was, woonden we in de Stefaniastraat dichtbij het Bockstaelplein in Laken. Ik ging naar school op Sacré Coeur in Jette, tot ik het derde middelbaar moest dubbelen. Toen ben ik in Godinne bij Namen op internaat gestuurd. Ik vertrok 's zondags en kwam vrijdag terug, meestal twee uur te laat want ik moest altijd nablijven. Ik ben nooit een grote rebel geweest, maar opletten was niet mijn sterkste kant en ik kwam dikwijls te laat.'

Was je een jongen van de straat?

'In Brussel heeft mijn moeder me altijd van de straat gehouden. Wij hadden het voorrecht over een huis met een kleine tuin te beschikken waar we konden spelen. Mijn moeder vond dat belangrijk. De weinige keren dat ik toch probeerde met mijn vriendjes op straat rond te hangen, heeft ze me met zachte dwang terug naar huis gebracht. Ik heb altijd het geluk gehad thuis met mijn grote vier broers en mijn zus bezig te kunnen zijn. Samen sporten of muziek maken.'

Heeft Brussel een muzikale invloed op jou gehad?

'In de buurt werd veel naar rap en hiphop geluisterd. Dat ik dat later in mijn muziek heb geïntegreerd, heeft daar zeker mee te maken. Maar het internaat heeft me ook de ogen geopend omdat ik daar kennis maakte met kinderen waarvan ik het bestaan niet eens vermoedde, met een heel andere opvoeding, andere leefgewoonten en een andere muzieksmaak. Het was een beetje een bourgeoisie school, maar daar zaten evengoed ezels tussen zoals bij mij thuis in de buurt. Toch denk ik niet dat het met mij zo zou zijn gelopen als ik daar nooit geweest was en nooit gezien had dat er andere mogelijkheden waren dan in de eigen wijk te blijven hangen.'

DU Der Maestro von Beersel

Stromae erlangte Bekanntheit als der *Brusselse ket* bzw. der 'Brüsseler Bursche', der die Welt mit seinem Clubhit *Alors on dance* zum Tanzen brachte. Der Musiker hat einen dicht gespickten Kalender. 'Ja, es läuft prima, und ich habe mir vorgenommen, auf der Bühne Spass zu haben. In Belgien ist es mir gelungen, Interesse für mein gesamtes Projekt zu erlangen und nicht nur für *Alors on dance*. Dies versuchen wir nun auch in anderen Ländern zu verwirklichen,' sagt er. Stromae ist in Laken aufgewachsen und dann nach Beersel gewechselt. Seine Jugend

in Brüssel und seine Jahre im Internat haben ihn zu dem gemacht, was er ist. 'Im Viertel wurde viel Rap und Hiphop gehört. Das habe ich später in meine Musik integriert, das Internat hat mir aber auch die Augen geöffnet, weil ich dort Kinder kennen gelernt habe, deren Existenz ich nicht einmal vermutet hätte, mit einer ganz anderen Erziehung, anderen Lebensgewohnheiten und einem anderen Musikgeschmack. Ich hätte nie damit gerechnet, von meiner Musik leben zu können, aber ich habe immer für meine Musik gelebt.'

Beersel

Heb je altijd de ambitie gehad om het zo ver te schoppen?

'Ik had er nooit op gerekend dat ik van mijn muziek zou kunnen leven, maar ik leefde wel altijd voor mijn muziek. Dat was niet altijd gemakkelijk. Zeker toen we verhuisden naar Beersel werd het moeilijk omdat ik toen altijd lang onderweg was. 's Morgens ging ik werken in de Quick in Brussel, daarna naar school en 's nachts maakte ik muziek. Dan bleven er meestal nog twee uurtjes over om te slapen. Het weekend gebruikte ik om te recupereren. Als ik nu op die periode terugkijk dan realiseer ik me dat ik toen niet gelukkig was, maar op het moment zelf was ik me daar niet zo van bewust omdat ik altijd met muziek bezig was. Ik zag zelfs niet welke kleur het geld had dat ik verdiende, want ik vroeg aan mijn broer om het allemaal netjes op een rekening te zetten om mijn studies te kunnen betalen.'

Hoe bevalt het nu in Beersel?

'Ik hou er van. Met de auto gaat het beter. We wonen rustig en toch zitten we op een kwartier van Brussel. Als ik in België ben, dan zit ik toch bijna alle dagen daar. De platenfirma is er en mijn studio ook.'

De clip van *Alors on dance* is voor een deel opgenomen in café Oud Drogenbos in Drogenbos.

'Ja. We zochten een mooi volkscafé en Oud Drogenbos is vlakbij waar mijn manager woont. Ze zijn er echt supervriendelijk. Ik ga er nog af en toe omdat het er zo kalm is.'

Nog iets vernomen van Kanye West sinds hij die remix van *Alors on dance* heeft gemaakt?

'Nee. Ik heb hem zelf nooit gesproken of gezien. Ik had graag samen met hem een officiële release en een clip gemaakt van die remix, net zoals ik dat met Jamel Debbouze heb gedaan, maar nu is het daarvoor te laat. Het zou ook niet evident geweest zijn om de agenda's samen te leggen.'

Ondertussen heb je wel al met Arno op de planken gestaan.

'Hij is komen meezingen op zijn nummer *Putain Putain* tijdens een optreden in de Botanique. Ik weet niet of hij een samenwerking zou

zien zitten, maar voor mij zou dat een groot plezier zijn. Hij heeft veel ervaring en kan me veel raad geven. Maar laten we geen beloften maken die we misschien niet kunnen inlossen.'

Heb je een groot voorbeeld op muzikaal vlak?

'Ibrahim Ferrer (de legendarische Cubaanse zanger) is een echt voorbeeld. Ik weet niet of hij zelf zoveel schreef, maar als vertolker bewonder ik hem enorm.'

Jouw echte naam Paul Van Haver klinkt niet toevallig zo Nederlands. Je hebt roots in Vlaanderen?

'Mijn moeder is van Dendermonde. Ze is daar opgegroeid, maar rond haar twintigste is ze naar Brussel gekomen. Ze is Nederlandstalig, maar heeft in Brussel Frans geleerd. Spijtig genoeg heeft ze mij geen Nederlands geleerd. Tijdens een vakantiejob op het domein van Huizingen moest ik veel Nederlands praten, maar het gaat me niet zo goed af.'

Ben je bezorgd om de politieke impasse die nog altijd blijft voortduren?

'Ja. Als ik in het buitenland een interview geef, vraagt men er altijd naar. Ik heb de antwoorden niet. Het ergste is dat er mensen zijn die onder de toestand lijden, zoals de mensen zonder papieren. Ik hoop dat de politici snel hun werk doen en een oplossing vinden.'

Wat is het meest bizarre dat je hebt meegemaakt sinds de gekte rond jouw persoon begon?

'Iets wat er in Oud Drogenbos gebeurde toen ik daar was voor een interview. Er liepen een paar kinderen rond van vaste klanten: een jongen van vier en één van zes. Die van zes kwam me om een handtekening vragen en hij vroeg er nog een tweede voor zijn broertje. Op het moment dat dat jongetje van vier bij ons aan tafel kwam en die handtekening kreeg, zei die doodleuk dat hij daar toch niets mee kon doen. Dat vond ik heel goed gezegd, want hij had natuurlijk gelijk. Zo'n handtekening betekent niets. De waarheid komt uit een kindermond.'

Woonwinkel Pajottenland

Krachten bundelen

De woonproblemen manifesteren zich op het lokale niveau, maar de gemeentebesturen zijn elk afzonderlijk onvoldoende uitgerust om de problemen aan te pakken. Daarom besloten de zes Pajotse gemeenten de handen in elkaar te slaan. Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant, RISO Vlaams-Brabant en 3Wplus werd een gezamenlijk programma uitgewerkt. Het intergemeentelijk woonoverleg focust op een toekomstgerichte ruimtelijke planning en sociale huisvesting. De Woonwinkel zorgt voor de dienstverlening aan de bevolking. Sociaal adviseur Patrick Vinck doet permanentie in alle gemeenten om bewoners te informeren over bestaande premies en subsidies om hun woning te verbeteren. Bovendien doet Patrick ook huisbezoeken bij oudere bewoners of mensen die minder mobiel zijn. 'Ik geef niet enkel informatie, maar indien nodig help ik formulieren invullen en volg ik dossiers op. Mijn collega Michel Amijs geeft technisch advies, maakt een raming van de reële kostprijs van een renovatie en promoot het energiezuinig en duurzaam (ver)bouwen. Bij de vooroorlogse woningen is de slechte isolatie van het dak een veel voorkomend probleem. Het aanbrengen van 150 m² dakisolatie moet je begroten op 5.000 euro. Bij de oude woningen moet je meestal eerst nog een volledig nieuw onderdak plaatsen en dan loopt de factuur al snel op tot 15.000 euro. Mensen met een gering inkomen of een kleine spaarpot kunnen zich dit niet veroorloven. Ze hebben weinig alternatieven omdat er in deze streek een schrijnend tekort is aan sociale huisvesting.'

Samen wonen

Op het intergemeentelijke woonoverleg waarop de burgemeesters en andere huisvestingsactoren van de zes Pajotse gemeenten aanwezig zijn, worden plannen voor nieuwe sociale kavels besproken. Tegelijk wordt al jaren (tevergeefs) gepleit voor een nieuwe woonbestemming van leegstaande hoevegebouwen, in het bijzonder van vierkanthoeves. In plaats van een huishouden zouden er meerdere gezinnen op een hoeve kunnen wonen. Daarmee sla je twee vliegen in een klap, want die huisvesting is perfect geïntegreerd in het landschap en een waardevol erfgoed wordt van verval of afbraak gevrijwaard.

Slechte woningen aanpakken

Op tien jaar tijd is het Pajottenland geëvolueerd van een achtergestelde naar een welvarende streek. Deze evolutie verbergt echter de bestaande platte-landsarmoede en de penibele woonsituatie van een deel van de bevolking.

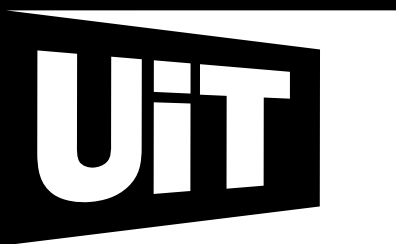
TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Zes Pajotse gemeenten slaan nu met de intergemeentelijke Woonwinkel de handen in elkaar. De Woonwinkel Pajottenland is actief in Bever, Galmaarden, Gooik, Herne, Pepingen en Lenik. 'Het is hier goed wonen in de verspreide dorpskernen en in het open, glooiende landschap. Toch is de huisvestingssituatie voor menig inwoner minder idyllisch is dan het lijkt', aldus Patrick Vinck van de Woonwinkel. 'In het Pajottenland tref je nog veel oude woningen van voor de Tweede Wereldoorlog. Ongeveer twintig procent werd zelfs ge-

bouwd voor 1919. Het wooncomfort laat veel te wensen over. Zo blijkt dat van die oude woningen het toilet meestal nog buiten staat. Binnen ontbreken een badkamer en een ingerichte keuken. Er is niet alleen een duidelijk verband tussen de vooroorlogse woningen en het gebrek aan basiscomfort, er is ook een opvallende link tussen de leeftijd van de bewoners en de kwaliteit van de woningen. De oudere leeftijdsgroep heeft het minst in zijn woning geïnvesteerd. Het valt op dat huurders en verhuurders dikwijls in vergelijkbare, oncomfortabele woningen leven.'

i Woonwinkel Pajottenland,
Kammeersweg 2, 1570 Galmaarden,
054 34 32 62,
info@woonwinkelpajottenland.be,
www.woonwinkelpajottenland.be

AGENDA
JUNI
2011

in de Rand

Spencer Hot Springs, Santa Fe, 2001

Naakte schone slaapsters

VA
RIA

Naar aanleiding van de tentoonstelling *Schone Slaapsters*, waar werk van hedendaagse kunstenaars wordt geëxposeerd die op het sprookje of het thema van de slaap en de droom voortborduren, zal de Amerikaanse cultufotograaf en videast **Spencer Tunick** (44) tijdens het weekend van 10 juli een levende installatie van naakte vrijwilligers bouwen. Gelijkaardige happenings organiseerde Tunick al in o.a. New York, Melbourne, Mexico City, New York en Barcelona. Via dit

soort projecten worden cultuurgebonden remmingen en vooroordelen over naaktheid en privacy in vraag gesteld. De kunstenaar nodigt alle geïnteresseerden uit om aan deze performance deel te nemen. Wie toehapt, krijgt een foto waarop hij figureert. ■ LD

9 EN 10 JUL Sleeping Beauties

levende installatie van Spencer Tunick Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek, inschrijvingen via www.kasteelvangaasbeek.be of 02 531 01 45

Figuratieve collages

EX
PO

De eerste Belgische avant-gardekunstenaar die de collagetechniek toepaste, was **Paul Joostens** (1889-1960). De tentoonstelling in FelixArt geeft een overzicht van zijn collagekunst. Van de kubistische en dadaïstische collages uit de jaren twintig tot de gotisch-surrealistische werken uit zijn latere loopbaan. De Antwerpse kunstenaar heeft zich nooit van de figuratie afgekeerd, maar bleef schatplichtig aan de rijke middeleeuwse schildertraditie. Vooral het oeuvre van Hans Memling kon hem bekoren. Ook heeft hij het thema van de Madonna aangesneden. Hij ervaart de vrouw als een complex wezen. Zij roept bij hem tegenstrijdige gevoelens op. Naast verering en devotie neigt hij naar rebellie en spot. De geselecteerde werken, waarvan sommige nog niet eerder in ons land werden getoond, zijn afkomstig uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten van Antwerpen en uit privécollecties. Het Letterenhuis leent uitzonderlijk de enige integraal bewaarde werkmap met collages en teksten *Les huit béatitudes* (De acht zaligsprekingen) uit. Tevens wordt de enige collage van Felix De Boeck opgediept. ■ LD

TOT 31 JUL

Paul Joostens, Collages

Drogenbos, FelixArt Museum, 02 377 57 22

Construction, 1922,
verzameling S. Perlstein (Antwerpen)

Ironie in monumentale etsen

EX
PO

Een kruising tussen James Ensor en Anton Pieck. Zo omschrijft Fred Bervoets (69) zijn onbevangen schilderij. Voor het complete overzicht van zijn monumentale etsen, die hij de voorbije twintig jaar vervaardigde, lijken de muren van De Markten te klein.

De Antwerpse kunstenaars smeert zijn verteldrift graag breed uit. Werken van drie meter lang en twee meter hoog zijn geen uitzondering. Vaak worden verschillende thema's behandeld, waarvan de samenhang pas na het uitpluizen van de vele details wordt onthuld. De omvang van de zinkplaten waarop hij zijn beeldverhalen kerft en krast, is beperkt. Als hij een grootschalig resultaat wil bereiken, legt hij de verschillende platen boven en naast elkaar op de grond. De lichamelijke inspanning bij het etsen en het afdrukken valt niet te onderschatten. Doordat hij is blootgesteld aan de dampen van het gebruikte salpeterzuur

komt ook zijn gezondheid in gevaar. Nadat de prenten op doek zijn gekleefd, worden ze nog met acrylverf bijgeschilderd en gecorrigeerd.

De geboorte van zijn dochter is de aanleiding voor de reeks *Welcome Home*. In een eerste fase zien we hoe hijzelf op sokken en met de schoenen in de hand een lange trap opgaat, terwijl zijn vrouw hem bovenaan opwacht. De overgebleven ruimte vulde Bervoets op met gelijkaardige grijze kasseien. Acht jaar later drukte hij dezelfde prent opnieuw af, maar voegde er vrolijke elementen zoals een kerstbol en een volle maan, aan toe. Het grijs is dit-

maal overschilderd met blauwe verf wat de sfeer ten goede komt. Op een derde prent wordt hij door een woedende echtgenote uit zijn woning verjaagd. Hij dondert de trap af en moet de huisraad ontwijken die hem naar het hoofd wordt geslingerd. De humor druipert er bijna letterlijk van af.

De ironie kan mild of scherp zijn. De dertien personages die op de ets *De bouletteneters* aan een lange tafel hebben plaatsgenomen, lijken op de twaalf apostelen en hun meester tijdens het laatste avondmaal. In de serie *Mijn legerdienst* haalt Bervoets picturale herinneringen op aan zijn soldatentijd in

Duitsland in het begin van de jaren 60. Wanneer hij zijn eerste granaat moet werpen, kijkt hij angstig de andere richting uit. Kleine anekdotes worden opgeblazen tot historische tafereelen. Telkens hij een ets te voorspelbaar vindt, bombardeert hij ze met onverwachte elementen die het oorspronkelijke beeld vernietigen of in een andere context plaatsen. Zonodig roept hij Popeye of Brutus ter hulp. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 5 JUN
Fred Bervoets

Brussel, De Markten,
02 512 34 25, www.demarkten.be

Ware liefde zegeviert

LITERA
TUUR

Laat de liefde een zee zijn, die van de ene ziel naar de andere golft, noteert profeet Kahlil Gibran. Zijn wens wordt werkelijkheid op de zevende editie van Artselingen. Drie heuvelachtige poëzieroutes in het Pajottenland, die vertrekken en eindigen in Mansveld, leiden langs borden waarop liefdesgedichten van gerenommeerde schrijvers staan. 'In het Grieks wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen eros, philia en agapè', licht organisator-kunstenaar **Jos De Decker** toe. 'De instinctieve oerkracht, de hechtingsdrang en de zorg voor het geluk van de ander ko-

men alledrie aan bod. Nadat we vorig jaar een **Weg van de liefde/ Way of Love/ Chemin de l'amour** uitstippelden, drongen de wandelaars erop aan om dit universeel thema verder uit te werken. De korf omvat zowel Nederlandstalige als anderstalige poëzie, waaronder *Het ongeschreven gedicht* van **Willy Spillebeen**. Naast **Tagore**, **Slauerhoff**, **Rilke**, **Pessoa** en **Tarkovski** komen ook **Veine Peeters**, **Mark Tritsman**, **Sylvie Marie** en zovele anderen aan bod. Ik heb tientallen gedichten uit het Engels, het Frans en het Spaans vertaald.' Dat leverde aardig wat problemen op, zoals bij *Gravitation is not responsible for people falling in love*.

Deelnemers ontvangen een wandelplan. Stevige stappers kiezen voor een tocht van 12 km. De andere trajecten zijn 4 en 8 km. In de Mansveldhoeve kan je tussen hedendaagse schilderijen en sculpturen bij een Geuze of een Mort Subite weer op adem komen. Op 17 juli is er een haiku-namiddag en op 24 juli een poëzieavond. De poëzieborden op de vier routes worden pas na de zomer weggehaald. ■ LD

ZO - JUL - 14.00 TOT 18.00
Artselingen

Elingen (Pepingen), Kunstencentrum Mansveld,
02 532 57 11, www.mansveld.be

Bloemen voor de hemel

EXPO

Tijdens het Hemelvaartweekend focust de Nationale Plantentuin op de Japanse bloemsierkunst. Ikebana ontstond in het boeddhistische milieu. De schikking van de bloemen, de planten en het mos spoort aan tot meditatie en contemplatie. Meer nog dan de keuze van de bloemen, de takjes en de potgrond is het de onderlinge verhouding waarop elke ervaren zenmeester let. De steentjes, bladeren en twijgen maken integraal deel uit van de compositie. Ze komen terecht in een zorgvuldig gekozen vaas of op een platte schaal.

Als de bloemstukken van op ooghoogte worden bekeken, valt meteen het dynamisch lij-

nenspel op. De gebruikte materialen veranderen per seizoen. Opdat de bloemen niet te vlug zouden verwelken, wordt zoutzuur toegevoegd. De priesters uit de pioniersperiode keken er nauwlettend op toe dat de bloemen zoveel mogelijk naar de hemel wezen. De ikenoboschool propageerde de stijl van de staande bloemen. Alle onderdelen van de compositie verwezen naar elementen in de natuur. Witte chrysanten refereren bijvoorbeeld naar een beek of een rivier. Aanvankelijk was de bloemschikking gereserveerd voor de mannen. Pas op het einde van de 19e eeuw werden ook vrouwen in de geheime praktijk ingewijd. In dezelfde periode brak ook de moribanastijl van de op elkaar gestapelde bloemen door. ■ LD

2 TOT 5 JUN • 10.00 TOT 18.00
Oosterse bloemsierkunst

Meise,
Nationale Plantentuin,
02 206 09 70

©RUDY GADEYN

Passanten op een plein

Met *Het uur waarop we niets van elkaar wisten* schreef de Oostenrijkse auteur Peter Handke een theaterstuk zonder woorden. De tekst bestaat enkel en alleen uit regieaanwijzingen waarin wordt beschreven hoe de meer dan driehonderd personages die erin figureren zich gedragen. De scène is een stad plein en de personages zijn passanten die niets van elkaar weten, maar elkaar kruisen of kortstondig ontmoeten. Gewone mensen met een kinderwagen of een aktentas; soms ook intrigerende figuren met vreemde gewoontes. De KVS speelde dit stuk een vijftal jaar geleden al, maar de poëzie van deze nieuwe versie moet daar niet voor onderdoen. Ze wordt gespeeld door bewoners van De Kerselaar, een kleine residentie voor personen met een verstandelijke handicap. Cultuurcentrum Den Blank uit Overijse koppelde hen aan professionele theatermakers van Theater De Maan (dat gespecialiseerd is in poppenspel) en van Theater Salibonani (dat een reputatie heeft op het vlak van muzikaal theater). Twee jaar werd er aan de familievoorstelling gewerkt en het resultaat is een hartverwarmend, intrigerend en mooi schouwspel over onuitgesproken menselijk gedrag en contact. ■ MB

WO • 8 JUN • 15.00
Het uur dat we niets van elkaar wisten (+5j)

Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

Molen van Pede

De molen van Sint-Gertrudis-Pede is de enige nog maalvaardige watermolen van het Pajottenland. Zo'n 400 jaar geleden heeft Pieter Breughel de Oude de watermolen van Pede vereeuwigd op twee doeken: *De terugkeer van de kudde* (1565) en *De ekster op de galg* (1568). De huidige molen dateert van 1774. Het gaat om een zogenaamde banmolen omdat de pachters verplicht (ban) werden om er hun graan te laten malen. Deze banmolen in het Land van Gaasbeek bezat het maalmonopolie. De laatste molenaar was Jozef Zeghers, die zijn molenaarsbedrijf stopzette in 1965. In 1989 heeft de gemeente Dilbeek de molen aangekocht en grondig gerestaureerd. Sedert 2002 is de molen van Pede opnieuw maalvaardig. Om de twee weken worden er in de namiddag gratis maaldemonstraties gegeven, telkens op de tweede en de vierde zondag van de maand. De eerstvolgende demonstraties zijn op 12 juni en 26 juni. Op zondag 24 juli is er van 13.30 tot 17 uur ook een demonstratie ambachtelijke broodbakken. De molen van Pede komt volledig tot zijn recht in het molendomein met zijn twee grote spaarvijvers, de ecologische boomgaard, het bakhuis en het rietveld voor kleinschalige waterzuivering. Dilbeekse verenigingen zorgen in een beurtrol voor de permanentie en de verfrissingen in het authentieke woonhuis van de molenaar. De schuur biedt een unieke locatie voor concerten en tentoonstellingen. ■ GH

i Watermolen van Pede,
Lostraat 84, Sint-Gertrudis-Pede,
toerisme@dilbeek.be, 02 451 69 34.

De onbekende Berber

LITERA
TUUR

Vorige maand verscheen bij uitgeverij Athenaeum-Polak & Van Gennep *Leven en legende van Agoun-chich* van de Marokkaanse schrijver Mohammed Khaïr-Eddine. Het is de eerste titel van een reeks boeken met vertalingen van belangrijke auteurs uit de Maghreblanden.

De Buren organiseert in de Beursschouwburg een verhelderende avond over dit initiatief, dat moet uitmonden in een heuse Nederlandstalige Berberbibliotheek. De Ant-

werpse dichter en performer Vitalski leidt het gesprek, waaraan vertaalster Hester Tollenaar en de schrijvers Hassan Bahara en Rachida Lamrabet deelnemen. 'Voorlopig beperken we ons tot een tiental boeken van schrijvers die hun roots hebben in de Berbercultuur', licht de uitgever toe. 'Elk boek wordt ingeleid door een van onze auteurs. Wij zijn niet vertrouwd met literaire boegbeelden die zich in een andere schriftuur uitdrukken. Wie kent Tahar Djaout, Kateb Yacine of Taos Amrouche? Toch zijn deze auteurs in eigen land zeer geliefd.'

Het eerste en tot nog toe enige boek uit de reeks handelt over een man die de moord op zijn zuster wil wreken. Hij trekt op een muilezel door het land. Op een geraffineerde

Slimme architectuurwandeling

OP
STAP

Sinds de middeleeuwse ruïnes van het kasteel op de Koudenberg onder het Koningsplein ontsloten zijn, kan iedereen met eigen ogen zien hoe Brussel vele eeuwen geleden een ambitieus politiek machtscentrum was. De Buren en Brusselbinnenstebuiten organiseren op zaterdag 4 juni een historische architectuurwandeling die aan het Warandepark vertrekt en vandaar naar de Leopoldswijk gaat om te eindigen op het Schumanplein. Op de rondgang kom je langs de belangrijkste gebouwen van de Europese Gemeenschap. Ook de residentiële projecten, die de gegoede burgerij en de financiële baronnen naar de bovenstad moesten lokken, krijgen de nodige aandacht. Architect Tilman-François Suys ontwierp in het verlengde van de hoofdassen van het Warandepark een plattegrond in dambordpatroon waarin twee pleinen waren opgenomen. Doordat de Europese Unie alsmaar uitdijde, werden vele neoclassicistische gebouwen afgebroken. De wildgroei aan kantoren leidde tot architecturale chaos. Gelukkig werden enkele bouwkundige juweeltjes bewaard, al

zijn ze vaak aan het gezicht onttrokken. De slimme architectuurfreak weet echter welke ommetjes hij moet maken. ■ LD

ZA • 4 JUN • 13.30
Wijken voor Europa

Brussel, metro Park aan Warandepark,
02 212 19 33 (reserveren verplicht)

Sint-Jozefkerk in Sint-Joost-ten-Noode
ontworpen door Tilman-François Suys

bibliotheek

manier wordt de geschiedenis van de modernisering van Marokko verweven met eeuwenoude mythes. Het boek is ook een hommage aan de uitstervende, orale Berbertraditie.

In oktober wordt het tweede boek *De botenzoekers* van **Tahar Djaout** uitgebracht. Deze Algerijnse auteur werd in 1993 vermoord omwille van zijn kritiek op het religieus fundamentalisme. **Hassan Bahara** debuteerde vijf jaar geleden met *Een verhaal uit de stad Damsko*. Vorig jaar publiceerde hij onder het pseudoniem het boek *Ik, Driss*, dat eerder als feuilleton in het NRC Handelsblad was verschenen.

De Belgisch-Marokkaanse **Rachida Lamrabet** is schrijfster en juriste. Zij won in 2006 de literaire prijs *Kleur de Kunst!* van Kif Kif. In

haar debuutroman *Vrouwland* en in haar verhalenbundel *Een kind van God* spelen identiteit en het leven tussen twee culturen een sleutelrol. De schrijfster is ook in de Vlaamse theaterwereld actief. Voor 't Arsenaal in Mechelen schreef ze *Belga*, een stuk over jonge mannen die hun geboorteland achterlaten om elders een nieuw leven op te bouwen. Ook de dromen van de gastarbeider, die in het gastland eerder vereenzaamt dan gelukkig is, komen aan bod. ■ LUDO DOSOGNE

DI · 14 JUN · 19.30
De Berberbibliotheek
 Brussel, Beursschouwburg,
www.deburen.eu

Achter de spiegel kijken

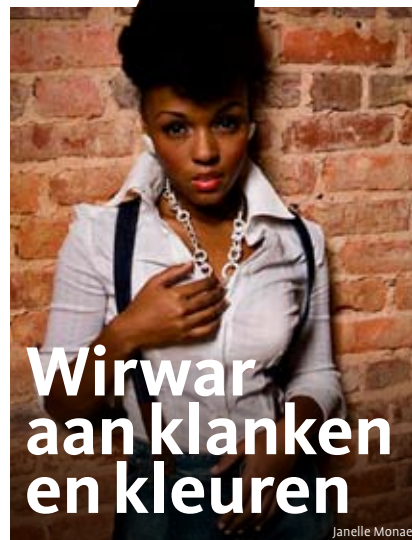
Korenveld

**EX
PO**

Wie deze vakantie de kust aandoet, moet zeker een bezoekje brengen aan MuZee in Oostende, waar een verrassende retrospectieve van het oeuvre van **Jean Brusselmans** (1884-1953) wordt georganiseerd. 'Ik ben de schilder

van de Kouden Haard!', noteerde de Dilbeekse kunstenaar op een postkaart. Artistiek sloot hij geen compromissen. Hij kende zijn klassieken en wilde daarom het figuratieve nooit inruilen voor het compleet abstracte. Zijn echtgenote is zijn enige model. Met mathematische precisie structureert hij zijn doeken. Hij houdt ons geen spiegel voor, maar laat ons achter de spiegel kijken. Als hij de decoratieve elementen schikt en herschikt is dat niet louter compositorisch bedoeld. Vaak primeert het gevoel. De zwart geklede vrouw op zijn schilderij *Zolderkamer* staart peinzend voor zich uit. Op een tafel naast haar ligt een aangesneden boerenbrood. De soepkom is leeg en de petroleumlamp uitgedoofd. Door het zolderraam valt het zonlicht op haar gezicht. Ondanks de mistroostige sfeer is er toch een sprankje hoop. ■ LD

TOT 4 SEP
Jean Brusselmans
 Oostende,
 MuZee, ROMEstraat

Wirwar aan klanken en kleuren

Janelle Monáe

**FES
TIVAL**

Kleur, diversiteit en engagement zijn de grote troeven van *Couleur Café*. Muziekgroepen uit de vier windstreken serveren muziekstijlen die onderling nog een keer worden gemixt. Aan de eetkraampjes kan eindeloos worden gesmuld. Afrikaanse, Aziatische en Europese keukenpieten kokkerellen dat het een lieve lust is. Tientallen niet gouvernementele organisaties lichten hun werking toe in het vrijwilligersdorp. Bij de sponsors regent het cadeautjes als je deelneemt aan hun *snappgames*. Voor het serieuzere werk moet je in het Cool Art Café zijn, waar hedendaagse artiesten een kritische kijk geven op het wereldgebeuren.

En dan de muziek. Zet je ogen en oren wijd open voor een wirwar aan klanken en kleuren. Op vrijdag is **Seun Anikulapi Kuti** (29) de top of the bill op het hoofdpodium. De Nigeriaanse saxofonist is de zoon van de legendarische Fela, grondlegger van de afrobeat. Hij was amper 14 toen hij zijn vader, die aan aids overleed, opvolgde. Met zijn begeleidingsband **Egypt 80** stelt hij zijn jongste album *From Africa with fury* voor, waarin de armoede en de corruptie op het zwarte continent worden aangeklaagd. De politieke activist **Tiken Jah Fakoly** (43) uit Ivoorkust tippen we voor zaterdag. Hij komt in zijn songs op voor alle onderdrukte volkeren. Door de instabiliteit in zijn geboorteland vluchtte hij naar Mali. Na een kritische song over president Wade werd hij ook in Senegal persona non grata. Andere vaste ingrediënten voor de tweede festivaldag zijn de fanfares en het vuurwerk. Een bijzondere rol is weggelegd voor het **Merdan Taplak Orkestar** dat bestaat uit een master of ceremony, een accordeonist en vier blazers, allen uit het Antwerpse. Op zondag zijn alle ogen gericht op **Congotronics versus Rockers**. Twintig muzikanten uit Noord en Zuid bouwen aan een gemeenschappelijk repertoire. De Argentijnse **Juana Molina**, het Zweedse popduo **Wildbirds & Peacedrums** en de **Girls in Hawai** uit ons land zijn de opvallendste leden van dit kleurrijk ensemble. Ook de legendarische zigeunerformatie **Taraf de Hadouks** is terug van weggeweest. ■ LD

24, 25 EN 26 JUN
Couleur Café
 Brussel, Tour & Taxis, www.couleurcafe.be

Legende Toots Thielemans op Brosella

FESTIVAL

De 35e editie van Brosella oogt aantrekkelijker dan ooit. Gespreid over twee podia worden vijftien groepen geprogrammeerd met als kers op de taart niemand minder dan het Toots Thielemans Quartet.

Het tweede weekend van juli zal het amfitheater in het Ossegempark, op een steenworp van het Atomium, moeiteloos vollopen. Gezelligheid is gegarandeerd op dit zomerse folk- en jazzfestival, waar elk drankbekertje meteen wordt opgeruimd. Daar staan de vele medewerkers van organisator Henri Vandenberghé borg voor. In de heerlijk geurende groene omgeving worden de eerste vakantie-ervaringen uitgewisseld. Ouders kunnen hun kinderen toevertrouwen aan de animatoren, want voor hen zijn er aparte workshops. Zelfs aan de langslapers is gedacht: de optredens vangen pas om 15 uur aan.

Coetus uit Spanje bijt op zaterdag 9 juli de spits af. Onder leiding van **Eliseo Parra** worden traditionele Iberische liederen door percussie ondersteund. Het Braziliaanse accordeonduo **Luiz Carlos Borges** en **Leandro Rodrigues** speelt wervelende trekzakmuziek. Zij wippen over uit Frankrijk, waar ze op een ander festival werden geïnviteerd door Richard Galliano. Vervolgens zijn **Emballage Kado** en **De Fanfaar** aan de beurt. Zij visten Brusselse liederen uit de 17e eeuw op. Dat resulteerde in een boek met twee cd's. Dan neemt het **Blink kwartet** de fakkel over. Vier jonge vrouwen uit het hoge Noorden combineren snaarinstrumenten met harmonieuze zang. Van een

heel andere orde zijn de **Samourai**: een Italiaanse, Ierse, Finse, Franse en Belgische accordeonist steken elkaar naar de kroon. Dat een Vlaamse groep en een formatie uit Wales hun muzikale talenten uitdiepen als zij hun krachten bundelen zullen **Fernhill** en **Naragonia** bewijzen. Met dit Brosella-project hopen ze nog lang door te gaan. Meeslepend zijn de melodieuze de **Balkan Horses Band** uit Hongarije in petto heeft. Ook Belgische muzikanten vervoegen de groep die door het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties wordt gesteund. **Hot Spoons** uit Ierland zorgt met hun folkbal voor de gedroomde afsluiter.

Jazzcats zakken op zondag af naar het Groentheater. Met drummer **Jeff Ballard**, contrabasist **Larry Grenadier** en tenorsaxofonist **Mark Turner**, die samen **Fly** vormen, zit het zeker goed. Het **Trio Andrzej Jagodzinski** uit Polen bewerkte al eerder Chopin. **Bart Van Caenegem** en **Lander Gyselynck** kregen van Brosella carte blanche. De Catalaanse en Franse strijkers van **La Linea del Sur** flirten met diverse mediterrane muziekgenres. Als voorlaatste groep klimt **Saxafabra** op het podium: een tienkoppige band met muzikanten uit Polen, Italië en België. Zij prefereren jazz met Europese roots. Voor de finale deelt **Toots Thielemans** het podium met pianist **Karel Boehlee**, bassist **Marcel Schimscheimer** en drummer **Hans Van Oosterhout**. Met een weemoedige **Bluesette** worden alle aanwezigen de nacht ingestuurd. ■ LUDO DOSOGNE

9 EN 10 JUL • 15.00

Brosella

Brussel, Ossegempark (aan Atomium),
www.brosella.be

agenda

PODIUM

THEATER

7 TOT 11 EN 14 TOT 16 JUN

Weg

Josse De Pauw, Peter Vermeersch
& Pierre Vervloesem
Brussel, KVS, www.kvs.be

KIDS

ZO • 5 JUN • 14.00 EN 16.00

Coup' Gazon (4-8j)

Keski.e.space
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

WO • 8 JUN • 15.00

Het uur dat we niets van elkaar wisten (+5j)

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

18 EN 19 JUN

Visueel festival Visuel

Grensoverschrijdend
straattheaterfestival
Sint-Agatha-Berchem,
GC De Kroon,
www.visueelfestivalvisuel.com

LITERATUUR

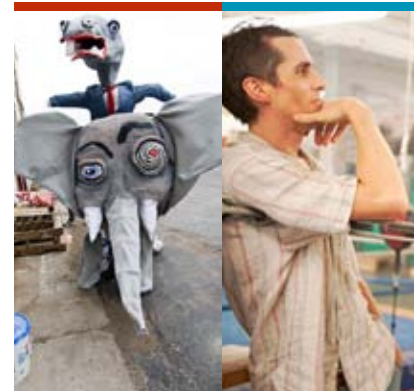
DI • 14 JUN • 19.30

De Berberbibliotheek

Brussel,
Beursschouwburg,
www.deburen.eu

Visueel festival Visuel
(18 en 19/06)

The Fighter (19/06)

ZO · JUL · 14.00 TOT 18.00

Artselingen

Elingen (Pepingen), Kunstencentrum
Mansveld, 02 532 57 11,
www.mansveld.be

MU ZIEK

VR · 3 JUN · 21.00

Roll in Babe

Moesjebaazconcert
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 5 JUN · 11.00

Saxofoonkwartet Cedel

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 18 JUN · 19.30

Lenteconcert

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

KLASSIEK

ZA · 18 JUN · 20.00

Inter Amicis

Kasteelconcert
Sint-Ulriks-Kapelle, Kasteel La Motte,
02 569 10 44

ZO · 26 JUN · 11.00

Ensemble Fortunata

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

3 EN 4 JUN · 20.00 EN 19.00

Vocaal Ensemble Cantuva

& Musica Viva Keyhofconcerten
Huldenberg, kloosterkapel Keyhof,
02 657 26 27, www.cantuva.be

FI LM

ZO · 5 JUN · 20.00

Beyond the Steppes

Alseberg,
CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 7 JUN · 20.30

True Grit

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 12 JUN · 20.00

Rien à déclarer

Alseberg,
CC de Meent,
02 359 16 00

14 EN 15 JUN · 20.30

The King's Speech

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 19 JUN · 20.00

The Fighter

Alseberg,
CC de Meent,
02 359 16 00

Black Swan

DI · 21 JUN · 20.30

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 26 JUN · 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

EX PO

2 TOT 5 JUN · 10.00 TOT 18.00

Oosterse bloemsierkunst

Meise, Nationale Plantentuin,
02 206 09 70

TOT 5 JUN

Ad Triangulum

Drogenbos, FelixArt Museum,
02 377 57 22

TOT 5 JUN

Fred Bervoets

Brussel,
De Markten,
02 512 34 25

TOT 13 JUN

Artotheek – kunst te huur

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

TOT 19 JUN

Joan Miro, het palet van de dichter

Brussel, ING Cultuurcentrum,
www.ing.be

TOT 19 JUN

Furament

Tervuren,
verschillende locaties,
www.furament.be

TOT 20 JUN

Kunst uit Grimbergen

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 26 JUN

Schatzkammer

Jan De Vliegheer
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

TOT 26 JUN

Personnages uit het oeuvre van Teirlinck

Lot, Herman Teirlinckhuis,
02 377 15 57

TOT 30 JUN

Jasper Stroobants

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 31 JUL

Paul Joostens, collages

Drogenbos, FelixArt Museum,
02 377 57 22

TOT 4 SEP

Fetish Modernity, iedereen modern

Tervuren, Koninklijk Museum
voor Midden-Afrika,
02 769 52 11

TOT 4 SEP

Jean Brusselmans

Oostende, MuZee,
Romestraat

TOT 11 SEP

The Crooked Path

Jeff Wall
Brussel, Bozar, 02 507 82 00,
www.bozar.be

TOT 30 SEP

John Baldessari

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Black Swan (21 en 26/06)

Joan Miro (tot 19/06)

The Crooked Path (tot 11/09)

TOT 2 OKT
Groene omzwervingen

Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 20

TOT 28 OKT
Het versierde lichaam

Brussel, Blindenmuseum
(Jubelpark),
02 741 72 14

TOT 6 NOV
Kriebelbeestjes van het bos

Meise, Nationale Plantentuin,
02 260 09 70

VOR MING

DO · 16 JUN · 14.00
**Verdwaald
in het geheugenpaleis**

film over dementie
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 50

VR · 17 JUN · 20.00
Vogels herkennen

Sint-Pieters-Leeuw,
Coloma,
leeuwsnatuur@yahoo.com

VR · 24 JUN · 19.30
**Astroclub
met Frank Deboosere**

Grimbergen,
Volkssterrenwacht MIRA,
02 269 12 80

OP STAP

ZA · 4 JUN · 13.30
Wijken voor Europa

Brussel,
metro Park aan Warandepark,
02 212 19 33
(reserveren verplicht)

ZO · 5 JUN · 14.00
Zuunwandering

Ruisbroek,
Sint-Lutgardiskerk,
02 269 49 22

VA RIA

ZA · 4 JUN · 18.00
Van Afrika tot hier

cultuurdag
Asse, Den Horinck,
02 466 78 21

ZO · 5 JUN · 12.00
Bruegeldag

Itterbeek,
Sint-Annakapel,
0498 21 13 94

ZO · 19 JUN
Dag van de beiaard

Grimbergen,
Abdijkerk,
02 263 03 43

19 JUN EN 17 JUL · 14.00
Opeen kier

Verborgen erfgoed
in Vlaams-Brabant
Verschillende locaties,
www.vlaamsbrabant.be/opeenkier

VANAF 21 MEI
**Opening moesson-
en savannekas**

Meise,
Nationale Plantentuin,
02 260 09 70

24, 25 EN 26 JUN · 16.30 EN 15.00
Couleur Café

Brussel, Tour & Taxis,
www.couleurcafe.be

9 EN 10 JUL · 15.00
Brosella

Brussel,
Osseghempark
(aan Atomium),
www.brosella.be

9 EN 10 JUL
Sleeping Beauties
levende installatie van Spencer Tunick
Gaasbeek,
Kasteel van Gaasbeek,
inschrijvingen:
www.kasteelvangaasbeek.be,
02 531 01 45

Astroclub (24/06)

Vogels herkennen (17/06)

Zalige zondag met Kapitein Winokio (7/08)

Couleur Café
Tiken Jah Fakoly

FESTIVAL

ZA · 18 JUN · 17.00

Leeuw Rinkt

straatanimatie en optredens
Sint-Pieters-Leeuw, Rink

ZA · 25 JUN · 16.30

Tropiscala

met o.a. Gorki, Flip Kowlier
en Discobar Galaxie
Overijse, Begijnhof

30 JUN TOT 3 JUL

Hee Tervuren

met o.a. Milk Inc., Natalia, Arno
en Will Tura
Tervuren, centrum

ZA · 9 JUL

Vijverfestival

Dilbeek,
park gemeentehuis

ZO · 10 JUL · 11.30

Zalige zondag met Jelle Cleymans

Hoeilaart, Kasteelhoeve,
Jan van Ruusbroecpark

15, 16 EN 17 JUL

Feesten Ten Blote

met o.a. Paul Severs,
Christoff en Christophe en Liesje
Beersel,
Huizingen

ZO · 24 JUL · 11.30

Zalige zondag met de Bonanza's

Hoeilaart,
Kasteelhoeve,
Jan van Ruusbroecpark

ZO · 7 AUG · 11.00

Zalige zondag met Kapitein Winokio

Hoeilaart,
Kasteelhoeve,
Jan van Ruusbroecpark

ZA · 13 AUG

Familiefestival Folkin'ro

met o.a. Johan Verminnen en Andes
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve

14 EN 15 AUG

Twee dolle dagen van Huizingen

met o.a. Benny Michiels en Paul Severs
Huizingen,
Gemeenteplein

MA · 22 AUG · 17.00

HH-festival

Wemmel,
De Raedemaekerlaan

26 EN 27 AUG

Jospop

Dilbeek, Ijsbergstraat

FEEST

VR · 1 JUL · 19.00

Vlaanderen Feest

reuzepicknick, kinderanimatie
en wandelingen
Asse, Kobbegem, Lierput

ZA · 2 JUL · 20.00

Concerten en dj's

met o.a. Buscemi
Machelen, Heirbaan, park

ZA · 2 JUL · 20.00

Vlaanderen Feest

Hoeilaart,
Jan Van Ruusbroecpark

ZO · 3 JUL · 12.00

Vlaanderen Feest

barbecue en optredens
Kraainem,
GC de Lijsterbes

ZO · 3 JUL · 13.00

11 juliviering

fiets- en wandeltocht, concert
en barbecue
Wemmel,
GC de Zandloper

ZO · 3 JUL · 15.00

11 juliviering

met o.a. The Pledge en Sabien Tiels
Sint-Pieters-Leeuw,
Colomapark

WO · 6 JUL · 20.00

Vlaanderen Feest

Buurman
Vilvoorde,
Duchêhof

VR · 8 JUL · 21.00

Vlaamse feestdag

met Gorki en vuurwerk
Sterrebeek,
Hippodroom

ZA · 9 JUL · 10.45

Vlaanderen Feest

aperitiefconcert
Koninklijke Fanfare Sint-Cecilia
Zellik

ZA · 9 JUL

Volksfeest

Grimbergen, Beigem

ZA · 9 JUL

Vlaams volksfeest

Nogal Neig en vuurwerk
Wezembeek-Oppeem, GC de Kam

ZO · 10 JUL

Academische zitting

Grimbergen, Gemeentehuis

ZO · 10 JUL · 18.00

Beiaardconcert

Koen Cosaert
Meise, centrum

MA · 11 JUL · 11.00

Vlaamse feestdag

met Beerselse koren en Ishtar
Beersel, Domein Rondenbos

MA · 11 JUL · 16.30

Beiaardrecital

Twan Bearda
Grimbergen, basiliek

UiT in de Rand

Op www.uitderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de UiTdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

Couleur Café
Alborosie (24, 25 en 26/06)

Concerten en dj's (2/07)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UiTdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UiT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UiTdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
UiTdatabank.be

Josse De Pauw herneemt *Weg*

‘Herinnering is cruciaal, maar altijd onbetrouwbaar’

Dertien jaar na de première herneemt Josse De Pauw zijn succesvoorstelling *Weg*. Hij speelt ze nog met even veel plezier als in het begin. Jeugdherinneringen sluiten naadloos aan op filosofische bespiegelingen over leven en dood. Twee muzikanten begeleiden de monoloog met een verrassende soundtrack.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

De herinneringen aan mijn eigen jeugd in Asse zijn belangrijk geweest voor de tekst. Ik ben vanuit mijn eigen verleden beginnen te schrijven.' Verwacht geen historische waarheden in *Weg*. 'Ik heb de feiten natuurlijk in fictie omgezet, maar mijn familieleden herkennen wel nog de basisverhalen waaruit de tekst is ontstaan', legt Josse De Pauw uit. Herinnering en geheugen vormen een cruciaal thema in de voorstelling. 'We zijn opgetrokken uit onze herinneringen. Kijk maar naar mensen die aan geheugenverlies lijden, bijvoorbeeld na een ongeval. In één klap valt

(een deel van) je verleden weg. Dat is pure foltering. Waar moet je in zo'n geval nog op steunen? We gommen er trouwens ook onbewust bepaalde stukken uit weg, louter om te overleven.' Dat alles maakt het geheugen tot een ontzettend boeiende constructie, die je leven grotendeels bepaalt.

Gekleurd

'Herinnering is belangrijk, maar ook altijd onbetrouwbaar', zegt Josse De Pauw. Ze raakt immers altijd gekleurd en dus vervormd.' Ga maar eens na hoezeer de herinnering van twee mensen aan één feit uiteen kunnen

lopen ... 'Als die geheugenconstructie solide in elkaar zit, zul je wellicht een vlotter, comfortabeler leven leiden dan wanneer ze wankel is. Mensen die een ongelukkige jeugd hebben gehad, rekenen daar vaak de rest van hun leven mee af.' Gelukkig heeft De Pauw zelf een heel aangename jeugd gehad. 'Ik kom uit een stevig gezin, met zes kinderen. Het was een heel gewoon, kleinburgerlijk gezin, waarin wel veel aandacht voor de dingen bestond. We hebben alle zes genoeg van onze ouders meegekregen om elk onze eigen weg te kunnen gaan. De opvoeding was nooit dwingend, we zijn nooit in een specifieke richting gestuurd. Dat zie ik ook bij mijn broers en zussen. We doen allemaal wat we graag willen, en het zijn heel uiteenlopende dingen.'

Geen nostalgie

Met ouder worden, is Josse De Pauw meer en meer met zijn verleden bezig. 'Dat gebeurt zeker niet uit nostalgie, want aan nostalgie doe ik niet. Maar neem nu de dingen die in je gedachten opkomen als je 's ochtends pas wakker bent. Je kiest er niet voor, opeens zijn ze er. Ik vraag me nu vaker af dan vroeger waarom precies die ene gedachte in me opkomt en niet een andere. Het is pas sinds ik beseft dat je verleden een groot deel vormt van wie je bent, dat ik er vaker bij stilsta. Het lijkt me ook niet meer dan logisch: je zoekt toch heel je leven naar het waarom van bepaalde keuzes? Waarom maak ik bijvoorbeeld theater? Waarom speel ik zo graag? Vroeger wist ik daar totaal geen antwoord op te verzinnen. Niemand anders in onze familie was acteur. Later begon ik te beseffen dat ik toch al heel jong bij het schooltoneel wou. En daarna sloot ik me aan bij het liefhebbers-toneel in Asse. Ik heb er zelfs ooit een voorstelling gemaakt met jongeren, waarin je een kiem voor mijn latere werk kunt zien. Ik wilde ook toen al geen klassieke voorstelling maken, maar zoeken naar een nieuwe vorm, naar hoe mensen samen kunnen performen, hoe ze op een scène staan.'

Als kleine jongen tuimelden de verhalen De Pauw voortdurend door het hoofd. 'Ik vertelde die verhalen graag aan wie ze horen wilde, en liet ze graag voor waarheid doorgaan. Dat werd dan als liegen bestempeld, maar ik vond niet dat ik loog, ik vertelde gewoon een goed verhaal.' Er is altijd het gevaar dat je achteraf een verklaring legt in vroegere gebeurtenissen, maar een logica zit er wel in de geschiedenis van de verhalen vertellende jongen die acteur wordt. 'Toneel is een afgesproken leugen. Daar mag je vertellen en niemand neemt het je kwalijk.'

7 TOT 11 EN 14 TOT 16 JUN

Weg

Josse De Pauw, Peter Vermeersch & Pierre Vervloesem
Brussel, KVS, www.kvs.be

5 Vrijwilligers in de Rand

‘Ons engagement houdt ons jong’

‘Ik heb nog nooit zo hard gewerkt als sinds mijn pensioen’, grapt een lid van de vzw Vrienden van de School van Tervuren. Sinds september zijn ze al in de weer met de voorbereiding van de kunsttriënnale.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

We springen binnen in het Hof van Melijn op het moment dat de vrijwilligers een bestelwagen met buitenlandse schilderijen uitladen. Het is april, een week voor de opening van het evenement. Herman De Vilder is vanaf het begin bij Furament betrokken. Hij komt ons met een grote glimlach tegemoet en begint meteen aan een rondleiding door de tentoonstelling in opbouw. ‘We zijn in 1993 begonnen. Dit is onze zevende editie. Het thema is water.’ In De Nettenberg en in GC Papeblok komt een tentoonstelling met hedendaagse kunst. ‘155 schilderijen’, preciseert Franz Vlogaert, terwijl hij door de catalogus bladert. In het Lindenhof treft de bezoeker een beeldenpark. In Galerie Garage Depage kun je het werk van leerlingen uit plaatselijke scholen bewonderen.

‘Er staan ook nog heel wat activiteiten op het programma’, benadrukt De Vilder. Zo is

er op 5 juni *Schilderen langs de Voer*. Van 11 tot 16 uur kun je aan de oevers van de Voer verscheidene kunstenaars aan het werk zien. En hier, in Museum Hof van Melijn, komt de hoofdtentoonstelling met voornamelijk 19e-eeuws werk van meer dan 70 schilders uit 28 Europese kunstenaarskolonies, inclusief de School van Tervuren. Tegen de meeste muren van het Hof leunen al werken. De laatste lading kan elk moment aankomen. ‘Zo’n tentoonstelling opbouwen, duurt drie dagen maar de voorbereiding van het hele evenement neemt maanden in beslag’, vertelt De Vilder. Hijzelf is er in september mee begonnen. Hij heeft de teksten voor de catalogus geschreven, Frans Vlogaert verzorgde de lay-out. Ook in coördinatie, contacten leggen, vervoer en verzekering van de werken kruipt heel wat tijd.

Jonge bloed welkom

De bestelwagen komt aan en uit alle hoeken

van het museum stromen de vrijwilligers toe. ‘De Vrienden van de School van Tervuren heeft zo’n 420 leden. Als de voorbereidingen beginnen, doen we een oproep en elke keer zijn er mensen die een of andere taak op zich nemen. We vinden het alleen jammer dat er zich zo weinig jonge mensen bij ons aansluiten.’

Tijdens het uitpakken van de werken borrelen de anekdotes op. Er loopt een vrijwilliger binnen die geregeld kunstwerken voor Furament vervoert. Hij vertelt over een hotel in Polen waar alleen een tuinman aanwezig was toen hij er aankwam. De man wees naar boven en inderdaad: op een deur op de tweede verdieping stak een sleutel. De uitpakkers in de buurt moesten er smakelijk om lachen. ‘Iedereen heeft van die verhalen’, krijgen we te horen.

Trouw dankzij sfeer

Iets verderop komt weer een werk uit het karton te voorschijn. ‘Mooi hè?’, verzucht iemand. Het gaat om een van de topwerken van de expositie. ‘Veel van onze vrijwilligers zijn kunstverzamelaars of kunstenaars, maar er zijn ook mensen bij die iets voor de lokale gemeenschap willen doen. Samen iets doen, dat is uiteindelijk het leukste aan zo’n evenement’, zegt De Vilder. De organisatoren hechten veel belang aan de lokale verankering van het gebeuren. Daarom betrekken ze er ook de plaatselijke scholen bij. ‘We hopen natuurlijk over 20 jaar een nieuwe lichting Tervurense kunstenaars te hebben.’ Furament kan rekenen op bijzonder trouwe vrijwilligers. ‘Dat heeft te maken met de goede sfeer die er rond onze werking hangt. En ... Furament houdt ons jong. Onderschat de senioren van tegenwoordig niet.’

30 APR TOT 19 JUN

Furament

Tervuren, www.furament.be

ZO • 5 JUN • 11.00

Schilderen langs de Voer

Tervuren, www.furament.be

EN ‘Our commitment keeps us young’

In the fifth of a series of articles about volunteers in the Rand we are heading off to Tervuren. It is there that we met up with volunteers from the Friends of the School of Tervuren, who are now busy organising Furament, a triennial arts festival, whose theme this time round is Water in Art. They have collected works from 28 artists’ colonies around Europe, actually riding off in vans to go and pick up the artistic creations. The main exhibition is in the Museum Hof van Melijn but a number of other activities are being planned, such as the *Paintings along the Voer* event, on 5 June. ‘A lot of our volunteers are art collectors or artists, rubbing shoulders with non-art people who are keen on doing something for the local community. The most enjoyable thing about such an event is, after all, doing something together. It is just a shame we have so few young people among our ranks’, says Herman De Vilder.

Kroonjuwelen

In de wijde omgeving van Leuven liggen heel wat interessante natuurgebieden, onder meer de Doode Bemde en het Meerdaalwoud in het zuiden, de Kesselberg in het noordoosten. De Koeheide in Bertem mag gerust in de galerij der kroonjuwelen worden bijgezet.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

De Koeheide ligt ten zuidwesten van Leuven en sluit naadloos aan bij de Vlaamse Rand. Het gebied maakt al sinds meer dan tien jaar furore in natuurmiddens en bij wandelaars. De plaatselijke afdeling van Natuurpunt begon toen met een natuurgericht beheer en dat werk draait intussen op kruissnelheid. Deze wandeling geeft je de gelegenheid om de resultaten van de noeste vrijwilligersarbeid te bekijken. Je vertrekt aan de Weygenstraat, een zijweg van de Nieuwstraat. Van hieruit zit je meteen in de Koeheide en maak je moeiteloos de verbinding met het Bertembos dat nog een natuurlijke vegetatie herbergt. Een van de opvallende elementen van deze gebieden is het uitgesproken reliëf en de holle wegen. Ze bieden een zalig wandelparkoers dat je langs de aangrenzende akkers brengt, die hier volwaardig deel uitmaken van het schitterende landschap. Daar zit de samenwerking tussen boeren en natuurbeschermers voor iets tussen. Ze helpen

mekaar bij het landschapsbeheer en de vrijwaring van de biodiversiteit. Het is dan ook niet voor niets dat de soortenrijkdom van de Koeheide zo bijzonder is.

Bijzonder

Oude, onbemeste graslanden herbergen wasplaten: merkwaardige paddenstoelen die je elders in de regio bijna niet meer vindt. Ook de levendbarende hagedis en de hazelworm hebben hier een vaste stek. In de boomtoppen van respectievelijk de zomereik, de olm en de sleedoorn vertoeven elke zomer exemplaren van de gewone eikenpage, de iepenpage en de sleedoornpage. Het is een trio dagvlindersoorten dat slechts weinig bekend is, zelfs bij de actievere natuurliefhebbers. Het zijn stuk voor stuk bloedmooie insecten die je slechts zelden te zien krijgt. Wie weet is het wel je geluksdag en kun je er een glimp van opvangen als ze even beneden komen om te paren, eitjes te leggen, nectar of water te drinken. Maar ook als je ze niet te zien

huizentuinen

Daniël Ost roos

krijgt, is hier nog veel moois te beleven. De buizerd hangt bijna constant in de lucht, de koekoek is een vaste lentewaarde en in de herfst tonen verwilderde appelaars de opbrengst van het jaar. De combinatie van kalkrijke en wat zuurdere bodems levert een gemengd soortenpalet op dat echt uniek is. Zo groeit de hevig gele brem logischerwijze tussen de struikheide en vind je iets verderop de roomwitte bloemen van de bosrank die op kalkrijke bodems groeit. Het toont een vreemde combinatie van verschillende leefwerelden die op elkaar ingrijpen en door de lokale natuurbouwers wordt gekoesterd.

Verkoeling

Op snikhete dagen kun je verkoeling zoeken in het Bertembos waar het altijd leuk en rustig wandelen is. Hou de verscheidenheid aan soorten in de gaten. De bomen en struiken staan symbool voor een leefomgeving met zo vele soorten, die we de jongste decennia op andere plaatsen in Vlaanderen verloren zijn. Het bos zelf is een plek waar je heel veel bosanemonen kunt zien. De tapijten spreken tot de verbeelding en leveren mooie plaatjes op. Voor dit jaar ben je echter te laat, want het hoogtepunt van de bossoort valt in de maand april. Aan de rand ligt een gorzenakker die in de winter voor voldoende voedsel zorgt voor verschillende vogelsoorten als grauwe en geelgors. Ook onkruiden en insectensoorten profiteren van het rijkelijke aanbod en de rust die hen is gegund. De akkerranden worden ingezaaid met een grasmengsel om de erosie tegen te gaan, al zou een kruidenmengsel nog beter zijn. Zo spoelen mest en pesticiden minder gemakkelijk in het natuurgebied en blijft de vruchtbare bodem ter plaatse zodat de boer minder geld moet uitgeven om de grond vruchtbaar te houden.

In de omgeving bevindt zich nog een van de laatste populaties van de hamster in Vlaanderen, een zoogdier dat vooral in graanakkers leeft. De kans dat je ze te zien krijgt, is zo goed als onbestaande, maar laat dat je wandel- en observatiepret zeker niet bederven. Als je het gebied verlaat langs de Bertemse Heideweg kun je iets verderop nagenieten in café D'aa Boan op de Oude Baan nummer 80.

Tijdens de jaarlijkse rozendagen in de rozentuin van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw op 25, 26 en 27 juni werken bloemsierkunstenaar Daniël Ost en modeontwerpster Kaat Tilley dit jaar voor het eerst samen aan een unieke tentoonstelling Roses @ Coloma.

De rozentuin in het kasteelpark van Coloma is een van de paradepaardjes van het Agentschap Natuur en Bos. Met rozen uit 26 landen en met meer dan 3.000 soorten en variëteiten op 60.000 struiken, verdeeld over verschillende thematuinen, is dit de grootste rozencollectie van Europa. De rood-witte tuin verwijst naar de kleuren van de baronie Roose, de vroegere eigenaars van het kasteel. De Vlaamse rozentuin wil een ode zijn aan Vlaamse rozenveredelaars zoals Louis Lens en het rijksstation van Melle. Hier zijn bijna 400 variëteiten samengebracht. De historische rozentuin is een levend geschiedenisboek, bevat meer dan 700 soorten en variëteiten en geeft de bezoeker een boeiend overzicht van de ontwikkeling van de roos doorheen de tijd.

De trots van Coloma is de internationale rozentuin met rozen uit diverse landen van de Europese Unie, Oost-Europa, het Midden-Oosten, Noord-Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland. Er groeien meer dan 1.500 rozenvariëteiten uit 25 verschillende landen. Elk onderdeel van de internationale rozentuin kreeg een speels lokaal accent mee. Twee jaar geleden werd de Japanse rozentuin aangelegd met meer dan 150 Japanse rozenvariëteiten, met een ontwerp dat verwijst naar de opgaande zon. Bij het rozenmuseum in een 19e-eeuws lustprieel werd een collectie stamrozen aangeplant met meer dan 250 rozenvariëteiten. De klimrozentuin ten slotte bevat niet minder dan 150 klimrozenvariëteiten en 90 soorten hoogstamfruitbomen. De rozentuin is nog in volle ontwikkeling. Jaarlijks komen er meer en meer rozenvariëteiten en landen aan bod.

Daniël Ost en Kaat Tilley

Voor de jaarlijkse rozendagen zullen meester-bloembinder Daniël Ost en modeontwerpster Kaat Tilley voor de eerste keer samenwerken om het kasteel van Coloma feestelijk te decoreren. Daniël Ost is een van de meest toonaangevende bloemenkunstenaar ter wereld. 'La star mondiale de la décoration florale', noemde Paris-Match hem. 'The world's leading flower designer', volgens CBS News. Wat hij met bloemen en planten realiseert, tart elke verbeelding. Hoe noem je datgene dat Ost maakt, zo vraagt de Nederlandse schrijver Cees Nootboom zich af. 'Bloemstuk? Dat in ieder geval niet. En toch heb je het gevoel dat je, als je het woord bloem weglaat, iets wezenlijks mist. Sculptuur? Daarvoor ademt het te veel. Kunstwerk? Natuurlijk, want het is kunst, en het is duidelijk ook werk.' Ook het werk van Kaat Tilley zweeft tussen mode en kunst. 'Mode is hetgeen waarvan men mij kent, maar eigenlijk ben ik eerder een schilder. Ik wil een wereld tussen hemel en aarde tekenen, iets waarvan men droomt, net niet op aarde maar ook niet in de hemel.' Kaat Tilley ontwerpt niet alleen kleren en juwelen. Zo creëerde ze ook een verlichtingscollectie, ontwierp een zitbank en richtte een spierwitte Fashion Room in in het Brusselse Carlton Hotel. Bloemen en planten vormen voor haar een belangrijke inspiratiebron.

TEKST Paul Geerts

i De rozentuin is open van 15 mei tot 30 september van 10 tot 20 uur. Gesloten op maandag. Rondleidingen met gids kunnen gereserveerd worden op 02 454 86 35 of kim.destrycker@lne.vlaanderen.be.

Het bezoek aan de rozentuinen is gratis. De toegang tot de tentoonstelling Roses @ Coloma van Daniël Ost en Kaat Tilley op 25, 26 en 27 juni in het kasteel kost 5 euro.

Groep niet-Be

Vergeet de verfransing. Internationalisering is voortaan een betere term om de taalsituatie in de Vlaamse Rand te duiden. Dat blijkt uit de studie *Minderheden in Vlaams-Brabant* waarin het steunpunt sociale planning van de provincie bevolkingsgroepen met een niet-Belgische origine in kaart brengt.

TEKST Bart Claes • FOTO Filip Claessens

In Vlaams-Brabant wonen er meer dan 175 verschillende nationaliteiten. Bijna één op acht Vlaams-Brabanders is van niet-Belgische origine. Dat is het gemiddelde, want in het Hageland en het Pajottenland ligt dat cijfer veel lager. In heel wat gemeenten van de Vlaamse Rand stijgt dat aandeel tot meer dan een vierde van de inwoners. Met deze gedetailleerde studie neemt het provinciebestuur de minderheden voor het eerst onder de loep. 'Er is nood aan cijfermateriaal', vertelt Filip De Maesschalk van de dienst sociale planning van de provincie Vlaams-Brabant. 'Lokale besturen, integratiediensten en ook de provincie zelf kunnen de cijfers gebruiken om het minderhedenbeleid uit te tekenen.'

De cijfers

Op 1 januari 2010 telt Vlaams-Brabant 1,047 miljoen inwoners. Daarvan hebben er 129.270 een niet-Belgische origine. In 2005 waren er dat amper 96.349. De groep groeit dus aan en het zijn vooral mensen met een niet-Europese origine die er bij komen. De spreiding verschilt naargelang de nationaliteit. De gemeenten ten zuidoosten en oosten van Brussel zijn geëerd door personen met een EU-origine. De oude, industriële as van Machelen en Vilvoorde herbergt veel Maghrebijnen en Turken, en in de industriële zone van de Zennevallei vinden we veel Italianen. Ten westen van Brussel,

natuurlijk

Onbekende schone

Het blijft merkwaardig dat de doorsnee Vlaming zo weinig dagvlindersoorten kent. Nochtans weet ongeveer iedereen hoe een klassieke vlinder eruit ziet, maar als je wat meer in detail gaat, is het verhaal snel ten einde. Een prominent onbekende schone is het **zwartsprietdikkopje** dat bij ons een redelijk algemene hoogzomersoort is. De volwassen vlinders foerageren graag op bramen waar ze de nectar van drinken. De eitjes worden afgezet op verschillende grassoorten die door de rupsen worden gegeten. Deze laatste zijn zo gecamoufleerd dat je ze zo goed als

zeker nooit zult vinden. Hun groene camouflagekleur werkt perfect en geeft een goede bescherming aan de larven.

De volwassen vlinders zelf zijn helemaal anders gebouwd dan de klassieke soorten zoals kleine vos of dagpauwoog. Bij deze soorten liggen de vier vleugels in een vlak zodat je ze soms als een mooi gekleurde, platte schijf op de grond ziet zonnen. De bovenvleugels van de dikkopjes liggen loodrecht boven de achtervleugels die in een bepaalde schuine hoek naast het lichaam worden gehouden. Dat levert een merkwaardig zicht op, maar tegelijk

onderscheidt het de dikkopjesgroep van andere families. Samen met het geelsprietkopje en groot dikkopje hebben ze datzelfde kenmerk. Er zijn nog andere telgen in de familie, maar die zijn allemaal zeer zeldzaam en dus nauwelijks te vinden in de vrije Vlaamse natuur.

Door deze speciale bouw vliegen ze ook anders dan alle andere ongewervelden. De vlucht is enigszins fladderend en heel snel. Als ze opvliegen, van bijvoorbeeld een bramenblad, zijn ze in een oogwenk verdwenen en vraag je je af waar ze gebleven zijn. Uiteindelijk hebben ze inmiddels al tientallen meter afgelegd om te landen op een bloem waar ze gretig nectar uit drinken. Daar zie je ze regelmatig kibbelen met zweefvliegen, hom-

Igen groeit

tot aan de provinciegrenzen, is de Afrikaanse gemeenschap sterk vertegenwoordigd.

'Klassieke verfransing bestaat niet meer'

Als we de cijfers van 2005 met die van 2010 vergelijken, valt vooral de verdere internationalisering van de gemeenten in de Rand op. In de meeste randgemeenten gebruikt meer dan de helft van de moeders een andere taal dan het Nederlands. In de faciliteitengemeenten is dat meer dan drie kwart. In Linkebeek is het Nederlands de thuistaal van amper 5,8 % van de pasgeborenen, in Kraainem en Drogenbos is dat 7,5 %, in Wezembeek-Oppem 10,5 %. In Linkebeek en Drogenbos is Frans nog de belangrijkste thuistaal, maar in Kraainem spreekt al 45 % van de moeders van pasgeborenen een andere taal dan het Frans en het Nederlands. In Vilvoorde is dat 41,6 %, in Wezembeek-Oppem 29,8 %, in Tervuren 29,2 %.

Nog opvallend: in Grimbergen is de thuistaal van 25,1 % van de borelingen Frans, maar al 28,5 % hanteert een andere vreemde taal. In Machelen is dat zelfs 34 %, tegenover 28,9 % Frans en 37,1 % Nederlands. Andere talen halen het Frans duidelijk in. 'De belangrijkste trend in de Rand is dat het Frans stabiliseert en het gebruik van andere talen toeneemt. De klassieke verfransing bestaat niet meer', weet Filip De Maesschalk. Het Nederlands lijkt nog meer in de verdrukking

te komen. 'Je moet dat relativeren', meent De Maesschalk. 'We gebruiken de cijfers van de moedertaal bij de geboorte van kinderen. Een groot deel daarvan zal naar Nederlandstalige scholen gaan en dus de taal leren.'

Volgens de onderzoeker is het niet onlogisch dat de Rand internationaliseert. 'De grootste instroom van inwoners komt uit Brussel en daar heeft zowat de helft van de bevolking een vreemde origine. De nieuwe inwoners zijn niet noodzakelijk armere mensen. De woningprijzen in de Rand spreken voor zich. Het zijn vaak gezinnen en inwoners die al enkele jaren in Brussel wonen en op zoek zijn naar meer ruimte. Al zien we ook een toestroom van EU-nationaliteiten, expats en zo meer, die zich rechtstreeks van het buitenland in gemeenten als Overijse en Tervuren vestigen.'

DE Gruppe der Nicht-Belgier wächst

Die Französisierung kann man vergessen, die Internationalisierung ist nunmehr ein besserer Begriff zur Deutung der Sprachensituation im Vlaamse Rand. In Flämisch-Brabant wohnen mehr als 175 verschiedene Nationalitäten. Fast jeder achte Bewohner Flämisch-Brabants ist nicht-belgischen Ursprungs. In einer ganzen Reihe von Gemeinden des Vlaamse Rand wächst dieser Anteil auf mehr als ein Viertel der Einwohner. Dies ergibt sich aus der Studie *Minderheden in Vlaams-Brabant* ('Minderheiten in Flämisch-Brabant') des Amts für Sozialplanung der Provinz. In den meisten Randgemeinden drückt sich mehr als die Hälfte der Mütter in einer anderen Sprache als Niederländisch aus. In den so genannten Fazilitätengemeinden sind dies mehr als drei Viertel. 'Im Rand stabilisiert sich das Französische und nehmen andere Sprachen zu. Die klassische Französisierung gibt es nicht mehr', sagt Forscher Filip De Maesschalk.

Opvallende cijfers In 2005 woonden er 1.036.659 mensen in Vlaams-Brabant. Daarvan hadden 96.349 (9,4 %) een niet-Belgische origine. In 2010 waren dat 1.074.303 mensen waarvan 129.270 (12,3 %) een andere origine hadden. In het arrondissement Halle-Vilvoorde wonen 85.150 mensen van vreemde origine, in Leuven 44.120. In het arrondissement Halle-Vilvoorde is het Nederlands bij nog slechts 54,9 % van de borelingen de thuistaal. In 26,7 % van de gevallen is dat Frans, 18,5 %

spreekt een andere taal. In Linkbeek is Nederlands de thuistaal bij 5,8 %, 88,5 % hanteert het Frans. In Vilvoorde is dat respectievelijk 32,9 % en 25,5 %. Liefst 41,6 % heeft een andere thuistaal. Ook het arrondissement Leuven ontsnapt niet aan de internationalisering. In Tervuren is de thuistaal bij borelingen Nederlands (46 %), Frans (24,7 %) en een andere taal (29,2 %). Zelfs in Kortenberg zien we hetzelfde fenomeen: Nederlands (70,2 %), Frans (14,3 %) en een andere taal (15,5 %).

mels of bijen maar vooral soortgenoten want dat zijn uiteindelijk allemaal voedselconcurrenten. Taferelen die nooit een dodelijke afloop kennen, het meest assertieve individu haalt het van de andere. Het is een zoveelste variëteit op het recht van de sterkste.

Zwartsprietdikkopjes vliegen van begin juni tot half september, maar je ziet ze het vaakst begin juli. Bij slecht weer vliegen ze weinig, bij mooi weer des te meer. Bij de mannetjes zie je een geurstreep op elke voorvleugel. Ook die is typisch voor de dikkopjesfamilie en doet dienst als orgaan om lokstoffen te produceren. Zo vinden mannetjes en wijfjes elkaar om zich voort te planten. Een belangrijk

moment in de levenscyclus van deze mooie dieren. De soort brengt de winter door als rups die zich meestal ophoudt in de strooisellaag. Je begrijpt nu waarom het zo belangrijk is om dorre bladeren in de tuin te laten liggen in de koude maanden. Behalve de zwartsprietdikkopjes brengen daar nog vele andere insecten(larven) de moeilijke wintermaanden door. Als je zorgt voor voldoende enkelvoudige bloemen (met meeldraden en stampers) en beschutte, zonnige plekken in de tuin kun je deze mooie soort aantreffen. De meeste kans om ze te ontmoeten heb je in natuurgebieden waar ze graag zonnen langs hagen, houtwallen en braamstruwelen.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Dorpskernvernieuw verdeelt

De gemeente Asse laat de Hopmarkt heraanleggen. Op de parkeerplaats zouden winkels, appartementen, een ondergrondse garage en een plein komen. Maar veel Assenaren zijn tegen.

TEKST Karla Goetvinck · FOTO Filip Claessens

Voor de teloorgang van de hopteelt in de regio troffen hopboeren en kopers mekaar geregeld op het plein voor het gemeentehuis. Bij slecht weer vond de markt soms plaats in een opslagplaats vlakbij. Na de sloop van dat gebouw fungeerde het braakliggende perceel, omgedoopt tot Hopmarkt, als parkeerplaats.

Toren van Babel

De gemeente wil het perceel nu opwaarderen tot een verkeersvrij plein met bebouwing op de vier hoeken en twee torens van 21 meter hoog. De torens kregen de naam *ziggurats*. De getrapte vorm zou namelijk doen denken aan Babylonische tempeltorens. Het is de bedoeling om de terrassen uitbundig te beplanten zoals dat andere Mesopotamische kunstwerk, de hangende tuinen van Babylon. In de gebouwen komen 99 appar-

tementen (een derde daarvan is sociaal of goedkoop) en zo'n 8000 m² winkelruimte. Ondergronds komt een garage met 400 parkeerplaatsen. Het plein moet het hart van het dorp worden, aan alle kanten verbonden met de rest van het centrum. De huidige brandweerkazerne en feestzaal worden gesloopt. Ze verhuizen naar de Asfaltco-site aan het station.

De gemeente ging voor het project in zee met een private partner, maar de gemeente wou zeggenschap behouden over de toewijzing. Ze wil erover waken dat de nieuwe winkels complementair zijn aan het bestaande aanbod en dat de woningen toegewezen worden aan mensen met een band met de streek. Daarom verleende ze de promotor slechts recht van opstal. Zelf blijft ze voorlopig eigenaar van de grond. Ze verkoopt die pas bij de uiteindelijke verkoop van het pand.

Grootschalig

Het programma van de bouwvraag is beperkter dan in het oorspronkelijke ontwerp. Toch vinden veel Assenaren het nog te grootschalig. Tijdens het openbaar onderzoek kwamen ruim 30 bezwaren binnen, waaronder een petitie van het actiecomité *Alternatief Hopmarkt Asse* (vzw AHA) met 846 handtekeningen. 'Buurtbewoners zijn bang van meer verkeer, te weinig en te dure parkeerplaatsen en overlast tijdens de bouw', aldus voorzitter Kim Raes. Het project zou Asse verstedelijken en het silhouet van het dorp verknoeien. In een aantrekkelijk winkel- en wandelparcours door het centrum gelooft hij niet, als de Hopmarkt zo vol gebouwd wordt en met zo'n drukke steenweg vlakbij. Voor dat laatste argument krijgt hij bijval uit onverwachte hoek, van burgemeester Koen Van Elsen: 'Het succes van het project hangt af van de realisatie van de rest van de ring rond Asse.'

Stedelijk of niet?

Ook dat dossier is in Asse omstreden. Het lijkt of Asse worstelt met zijn kleinstedelijk statuut. Met zijn ziekenhuis, scholen, winkels en andere voorzieningen heeft Asse van oudsher een centrumfunctie, iets wat stedenbouwkundigen van bij de prille start van de ruimtelijke ordening in de jaren zestig erkenden. Het gewestplan heet niet voor niets het *gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse*. Die drie polen dienden volgens de planners ontwikkeld te worden, in de rest van Halle-Vilvoorde pleitten ze voor een groene gordel. Ook in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen kreeg

EN Asse village centre regeneration programme

The municipality of Asse announced it was looking for a private partner to help in reconstructing the Hopmarkt, the village centre parking area. Shops, apartments, an underground garage and a square with pedestrian passages to the rest of the centre are set to be created there. The regeneration and consolidation programme will strengthen Asse's central area, according to the municipal authority. However, local residents are raising objections to the plan. They are

frightened of having to contend with even more traffic congestion, a shortage of parking spaces and general inconvenience as the work is carried out. Asse's village image would bound to be tarnished as a result of the encroaching urbanisation produced by a project of this size. And then there is the procedural question to be considered: if Asse grants a building permit to its private partner the municipality might be accused of acting like both judge and jury.

wing Asse

Asse het statuut *kleinstedelijk gebied op provinciaal vlak*. Het gemeentebestuur en zijn administratie ontwikkelden een visie over dat statuut die ze consequent uitwerken: ze schrappen woonuitbreidingsgebieden buiten het centrum omdat ze de buitengebieden ongerept willen houden. In plaats daarvan kiest de meerderheid voor inbreidingsprojecten in het centrum. Tegelijkertijd wil ze het centrum verkeersluw maken door de aanleg van een ringweg en het saneren en ontwikkelen van een zwaar vervuilde site aan het station. Ze krijgt daarvoor lof van stedenbouwkundigen, maar lokaal lijkt er weinig draagvlak.

Procedure

Komt nog bij dat velen vinden dat een dergelijk ingrijpende operatie opener had moeten worden aangepakt. Er zijn vragen over de participatie van Haviland in het project, de intercommunale waarvan de burgemeester voorzitter is. En is het rechtvaardig dat een gemeentebestuur mag oordelen over de bouwvergunning van haar private partner (ook al is dat de courante praktijk)? Als de gemeente de vergunning zoals verwacht aflevert, zal AHA daarom zeker in beroep gaan bij de bestedige deputatie en daarna zo nodig bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Daarmee lijkt al zeker dat het project minstens wordt uitgesteld tot de volgende legislatuur.

www.hopmarkt.be
www.ahasse.be

kwestie v a n s m a a k

De jonge chef van *De Oorzaak* in Asse, de 25-jarige Amin Sharafi Nashtban, serveert heerlijke hazenrug, maar mijn aandacht werd eerder getrokken door de originele garnituur: worstjes van hazenvleesgehakt en **peperkoek.**

Lekker? Ja. De combinatie zoet-zout is erg verrassend. Origineel? Zeker! Des te meer omdat peperkoek in België tegenwoordig niet meer zo populair is. Voor de meesten onder ons is peperkoek iets uit oma's tijd, vandaar waarschijnlijk ook de bijnaam *ouwe koek*. Anderen kennen het dan weer van het peperkoeken-huisje uit het sprookje Hansje en Grietje.

Maar de cijfers spreken voor zich. In tegenstelling tot Nederland, waar jaarlijks bijna 35 miljoen kilogram peperkoek wordt verorberd, eten de Belgen slechts 5 miljoen kilogram per jaar. Een Nederlander eet gemiddeld dus maar liefst 2,1 kg peperkoek per jaar; een Belg gemiddeld amper 450 g per jaar. De belangrijkste en bekendste producenten in ons land zijn Vondelmolen en Lotus, maar toch bestaan er ook nog twee kleine ambachtelijke producenten.

Polyvalente koek

De lekkernij wordt gemaakt van een suikerstroop, die eerst gekookt wordt en vervolgens gemengd met roggebloem. Na enkele dagen, als het deeg gerijpt is, moet men het kneden met honing, kaneel, bakpoeder en eventueel vruchten of nootjes. Dan wordt de pasta in de oven gebakken op 180 graden en klaar is Kees. Tijd om te smullen! Vaak wordt peperkoek puur in sneetjes gegeten of in de vorm van een hart, maar het past ook perfect bij verschillende gerechten, vaak desserts. Daarnaast wordt deze lekkernij in allerlei hoofdgerechten gebruikt, omdat je het gemakkelijk kan bakken, roosteren en hakken. De smaak komt volledig tot zijn recht in combinatie met gevogelte of wild.

Specialiteit

Hoelang peperkoek bestaat, is niet exact te achterhalen. Wel weten we dat het een oude koek is. In de geschiedenisboeken wordt beschreven dat er ten tijde van de Romeinen en de Grieken, en zelfs in het oude Egypte, al peperkoeken of varianten werden gemaakt. Het werd gezien als een geneeskrachtig voedingsmiddel, dat ook veel door ontdekkingsreizigers en soldaten werd gemaakt. Het werd ook aanzien als een gewaardeerd geschenk dat aan belangrijke gasten werd geschonken. De naam verwijst uiteraard naar het snuffje peper, toen de duurste specerij die in de koeken verwerkt werd.

In Vlaanderen maakte de peperkoek zijn intrede in de 13e eeuw. Alhoewel de peperkoek niet van Belgische origine is, wordt hij toch als een specialiteit beschouwd. Vooral de stad Gent staat bekend voor zijn lekkere peperkoek. Als versiering worden er gekonfijte sinaasappelschilletjes en amandelen aan toegevoegd. Vandaar kende peperkoek zijn opgang in andere steden zoals Brugge, Kortrijk, Antwerpen en Mechelen. Nu is Gent nog steeds de meest gerenommeerde stad voor het maken van peperkoek. Je kunt ze er in alle varianten vinden: zoet of licht gepeperd, zacht of krokant, plat of in blokform. Steeds met dat zachte, overheerlijke parfum dat je opnieuw aan je kinderjaren doet denken.

TEKST Sandra Szondi

Onze medewerker Sandra Szondi gaat in de rubriek *kwestie v a n s m a a k*, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken.

Deze maand sprak ze met Amin Sharafi Nashtban van restaurant *De Oorzaak*, Markt 15, Asse, 02 453 02 93, www.deoorzaak.be

Pipo en Pipette

Met rode neuzen en kleurige pruiken op presenteren Pipo en Pipette elke zaterdag hun ochtendshow op stadradio Halle. Al vijftien jaar kruipen Karine Cromphout (42) en Hans Devillé (47) uit Sint-Pieters-Leeuw in de huid van dit dulle clownsduo.

'Pipo en Pipette is een uit de hand gelopen hobby, ontstaan uit een kleine opvoering tijdens een vakantiecamp. We gaan altijd samen op stap en genieten nog steeds van de warme reacties van de kinderen. We stonden jarenlang op het podium en kregen vorig jaar ook het aanbod om een radio-show te maken', zegt Hans.

'Uit bed met Pipo en Pipette is een droom die werkelijkheid wordt, want stiekem wou ik altijd al radiopresentator zijn. En ja, ook achter de microfoon gaan we voor het hele clownspak, inclusief pruiken, hoeden en make-up. Want ook al zien onze luisteraars het niet, je voelt op zo'n moment wel het verschil.'

DAVID LEGREVE

Kleine verhalen, straffe verhalen

Met dat motto gaat fotograaf **David Legrève** (32) elke dag opnieuw op pad, op zoek naar pure taferelen uit het dagelijkse leven van gewone mensen. Geen BV's, grootse gebeurtenissen of harde oorlogsbeelden. Liever toont David plaatselijke verhalen over groot en klein verdriet, uitbundige vreugde, onrechtvaardige verschillen en eenvoudige saamenhorigheid. Steeds herkenbaar, maar altijd uniek. In *beeldverhaal* gaat David Legrève een jaar lang op zoek naar passie, liefde en warmte in de Vlaamse Rand. Geniet gerust mee.
www.davidlegreve.com

‘Als buitenlander kun je het hier redden’

De Rus Andrej Dolinsky uit Beersel is een coach van *toeleiders* bij Partners in Integratie (PIN) in de regio Halle-Vilvoorde. Met tolkenwerk, winkeltips en administratieve hulp begeleiden zij allochtone nieuwkomers in hun dagelijks leven.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Een *toeleider* is een soort assistent voor alle werk. Hij maakt nieuwkomers diets dat het goedkoper winkelen is in Aldi dan bij Delhaize en leert hen afval sorteren. Hij stapt met hen naar het gemeentehuis om de papierenhandel te regelen of schrijft hen in de sportclub in. Hij vertaalt doktersvoorschriften of regelt een advocaat. ‘Er is eigenlijk geen welomschreven taak en toeleiders hebben geen specifieke verplichtingen. We proberen de buitenlander gewoon zoveel mogelijk te ondersteunen en een antwoord te bieden op al wat hij vraagt’, licht Andrej toe. ‘Momenteel krijgen we gegevens over nieuwe immigranten van acht OCMW’s in de regio Halle-Vilvoorde. ‘s Anderendaags gaan we bij die nieuwkomers aankloppen om ons voor te stellen. Vanaf dan kunnen zij op eigen initiatief bij ons terecht.’ Een toeleider is altijd zelf een buitenlander en kan op die manier perfect de brug maken.

Levende bewijs

Andrej is vanuit het kantoor in Halle intussen coach van de drie toeleiders die er actief zijn. Als ervaringsdeskundige beseft hij als geen ander het nut en de noodzaak van hun werk. In 1999 trok deze spoedchirurg met zijn vrouw en twee zonen (15 en 11 jaar) van uit het rumoerige Sint-Petersburg naar België en wachtte zes jaar op verblijfspapieren. ‘We krijgen hier centjes om te leven en een dak boven het hoofd. Ja, zelfs een sociale woning, maar informatie over onze asielprocedure kregen we helemaal niet. Je leeft van dag op dag in een land waarvan je de gebruiken en de taal niet beheerst. Dan kun je wat steun en een schouderklopje goed gebruiken. Isolement en depressie onder nieuwkomers is een onderschat probleem’, weet de robuuste Rus. Hij belandde in die Belgische beginjaren in een echtscheiding en had het een hele poos niet makkelijk. ‘Ik ben over-eind gekropen. Ik ben het levende bewijs dat

FAVORIETE PLEK IN RUSLAND

Sint-Petersburg, met zijn Europese bouwstijl en omliggende natuur.

GROOTSTE RUS

Nicolas II, de laatste Russische tsaar.

MOOIESTE HERINNERING

Een zonsopgang op een enorm groot Russisch veld.

integratie mogelijk is en schenk op die manier hoop aan nieuwkomers.’

Hulpvaardig

Vandaag straalt de herboren Rus. Zijn sterk karuur veert op, zijn armen maken golfslagen op het ritme van zijn enthousiaste stem, zijn ogen fonkelen. Hij drukt zich uit in behoorlijk Nederlands, hij weigert elk Engels woord. Andrej Dolinsky had als medicus met vijftien jaar ervaring misschien andere plannen in ons land, maar hem hoor je niet klagen. ‘Net als bij een operatie zie ik in dit werk het directe resultaat van wat ik doe. Als ik mensen die het moeilijk hebben vooruit kan helpen, dan is mijn dag geslaagd.’ Als chirurg kon Andrej in België niet aan de slag, maar zo erg vindt hij dat niet. ‘In Rusland moest ik tien dagen per maand gedurende 24 uur werken. Bovendien sta je onder enorme druk. Een foutje kan fataal zijn. Dit gaf me veel kracht en adrenaline, maar zwaar was het wel.’

Het lot bepaalde Andrejs bestemming. Hij werd als asielzoeker aan Beersel toegewezen. Daar gaat hij als orthodox dagelijks naar de kerk. ‘Ik bereid me voor op de dood door te communie te gaan, te bidden en me te gedragen naar Jezus’ leer.’ Hij vindt daarin zijn nieuwe Russische vrouw, die iconen schildert. Zelf is hij muzikant. Hij toont ons enkele opnames op zijn website. ‘Ik heb al opgetreden in het cultureel centrum van Beersel en tijdens activiteiten voor nieuwkomers zing ik en speel ik gitaar. Ja, ik kan heel wat kwijt in deze job’, lacht de Rus.

FR ‘Vous pouvez vous en sortir comme étranger’

Le russe Andrej Dolinsky de Beersel aide les nouveaux arrivants à se repérer dans la vie quotidienne. Il travaille pour Partners in Integratie (PIN) dans la région de Halle-Vilvoorde. ‘En tant qu’étranger, vous vivez au jour le jour dans un pays dont vous ne connaissez ni les coutumes, ni la langue. Toute aide et tout encouragement sont les bienvenus. L’isolement et la dépression sont des problèmes qu’il ne faut pas sous-estimer chez les nouveaux arrivants’, explique Andrej. ‘Je suis la preuve vivante que l’intégration est possible, ce qui doit donner espoir aux nouveaux arrivants.’ Médecin, riche d’une expérience de quinze années, Dolinsky ne pouvait pas continuer à exercer sa profession, mais vous ne l’entendrez pas se plaindre. ‘Comme pour une opération, je vois le résultat immédiat de ce que j’entreprends. Si je peux aider des personnes en difficultés, ma journée est réussie.’